

Poročilo | **2010**

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev

**maj 2010 -
januar 2011**

KAZALO

UVOD	3
PREGLED ODZIVOV OBČINSTVA	4
TV Slovenija	5
Informativni program.....	7
Športni program	8
Kulturno umetniški program.....	8
Razvedrilni program	9
Dokumentarni program.....	9
Parlamentarni program	9
Otroški in mladinski program	10
Radio Slovenija	10
Glasbeni izbor.....	10
Pristransko novinarstvo.....	11
Vulgaren ali nestrpen govor.....	11
MMC - spletni portal / Teletekst	12
Teletekst.....	12
Nekakovostno ali pristransko novinarsko delo.....	12
Cenzura komentarjev	14
NAJBOLJ POGOSTI in AKTUALNI ODZIVI	16
Nekakovostno novinarsko delo	17
Tehnične motnje	21
Terminske zamude pri predvajanju oddaj in filmov	22
Prepogosto predvajanje ponovitev	22
Neustrezna raba slovenskega jezika ali izgovorjava tujih imen	23
Nekakovosten program (in preveč oglasov)	23
Neuravnotežena glasnost zvoka	25
Prepozni večerni termini predvajanja dokumentarnih oddaj	25
PRILOGA	26
TV Slovenija	26
Radio Slovenija	38
MMC / Teletekst	41

UVOD

Poročilo obsega obravnavo odzivov občinstva v osemmesečnem obdobju, od maja 2010 do januarja 2011.

V poglavju **Pregled odzivov občinstva** so predstavljeni statistični podatki (številčna in odstotkovna razmerja) o odzivih javnosti in okvirne vsebinske predstavitev kritik. Vsebine kritik so opredeljene glede na posamezen medij znotraj RTV Slovenije, glede na posamezna uredništva in glede na posamezne tematske sklope, ki se pojavljajo v najbolj pogostih primerih.

Poglavje **Najbolj pogosti in aktualni odzivi** vsebuje bolj podrobna pojasnila o posameznih vsebinah pritožb, ki se najbolj pogosto pojavljajo ob skupnem prerezu vpogleda v odzive na TV Slovenijo, Radio Slovenija in MMC - spletni portal, pri čemer k največji odzivnosti najbolj prispevajo program in ustvarjalci TV Slovenije. Nekatere pereče teme se ponavljajo še iz predhodnega leta obravnave, kar na žalost pomeni, da so določene številne pritožbe in pobude občinstva, ki kličejo po nujnih spremembah ali nadgradnji, naletela na pregluha ušesa s strani odgovornih.

V **Prilogi** so predstavljeni primeri posameznih aktualnejših kritik s strani občinstva in odgovorov s strani urednikov, novinarjev ali voditeljev oddaj. Izbrani so komentarji avtorjev, ki so najbolj natančno, jasno in zgovorno opisali razlog svoje pritožbe, in takšni, ki predstavljajo najbolj tipičen primer kritike, kakršna se pogosto pojavlja.

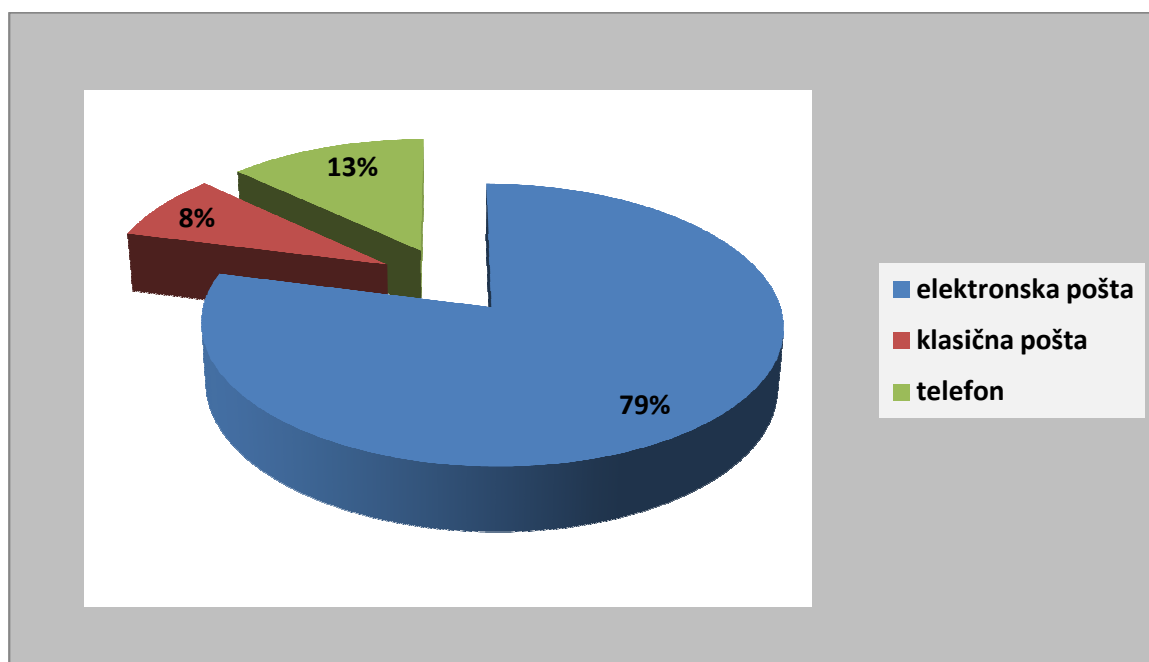
Namen poročila ni le v pregledu in predstavitvi najbolj relevantnih pripomb odzivne javnosti in dela Varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev, ampak mora učinkovati kot pobuda za spodbujanje dialoga med ustvarjalci programa in občinstvom, kar hkrati nakazuje najbolj prave smernice na poti h kreativni nadgradnji medijskih stvaritev. Najbolj pomembno pa je, da se vsi, ki prispevajo k programu, zavedajo, da namen funkcije Varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev ter kritik občinstva ni v povzročanju občutkov ogroženosti pri tistih, ki se jih kritika dotakne. Končni namen komunikacije med občinstvom in ustvarjalci RTV programa mora biti v sprejemanju kritik kot dobronamernih pobud za napredovanje pri ustvarjanju na najbolj ustrezno zastavljenih temeljih. Nacionalni medij le s podporo in predvsem zaradi zvestega občinstva sploh funkcionira. Kritičen vpogled v delo ne sme vzbuditi apetitov po prikladni priložnosti za novo vojno in zavračanje dialoga, ampak ravno obratno. Je idealna priložnost za vzpostavitev kvalitetnega dialoga, ki bi pospeševal doseganje optimalnih rezultatov. V kolikor je priložnost negativno izkoriščena, se sprevrže v neproduktivne in manipulativne prepire, kar pa zagotovo ne more prispevati k boljšim ustvarjalnim produktom in posledično tudi k povečanju zadovoljstva na strani zvestega občinstva ne.

V kolikor si bomo z naklonjenostjo prisluhnili, bomo s skupnimi močmi zmogli vedno več in vedno bolje.

PREGLED ODZIVOV OBČINSTVA

V obdobju od maja 2010 do januarja 2011 je občinstvo na Varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev naslovilo **201 odzivov**, od tega **159 po elektronski pošti**, **27 preko telefona** in **15 preko klasične pošte**.

Grafični prikaz odstotkovnega razmerja prejetih odzivov preko elektronske pošte, klasične pošte in telefona:

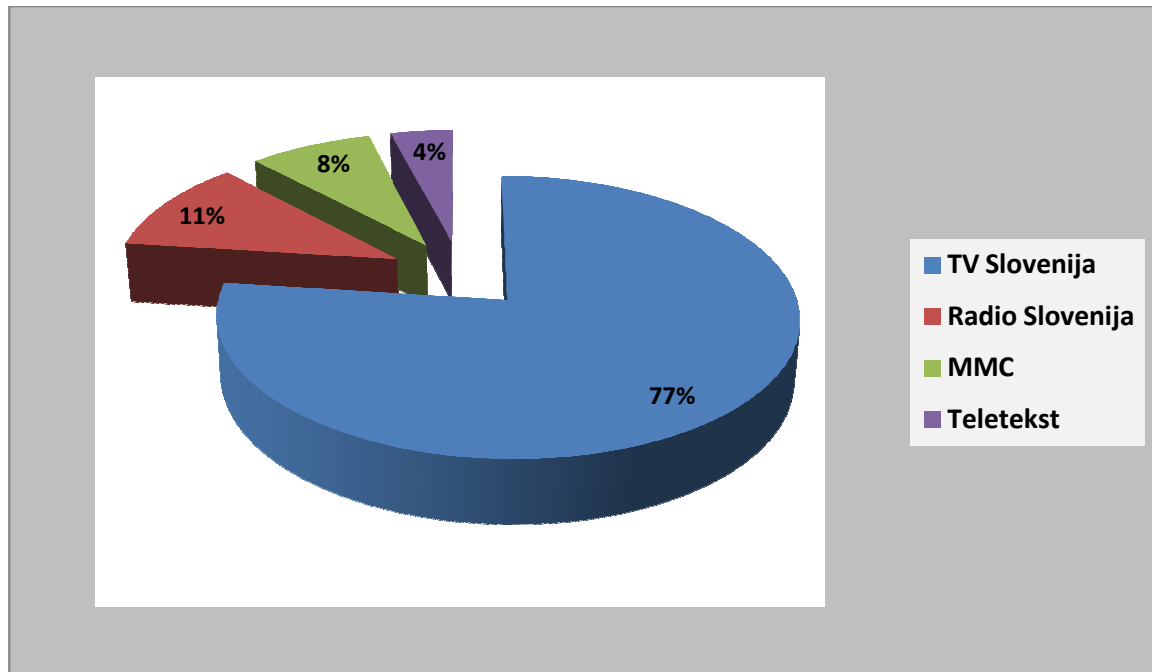

Rekordno število - **40 pritožb** - se je zvrstilo v mesecu juliju, čeprav ni bilo možno zaznati specifičnega izstopajočega vzroka v povezavi z RTV programom, zaradi kakršnega bi v tem mesecu prispelo več kritik. Vzporednico bi lahko potegnili z začetkom počitniškega obdobja, zaradi česar je občinstvo toliko bolj pozorno na televizijsko in radijsko ponudbo ter še posebej občutljivo na preveč ponovitev oddaj in na kakovost izbora ponovitev, ki se v tem času občutno poveča v programski ponudbi. Po mnenju gledalcev in gledalk pretirano in nesprejemljivo občutno poveča.

Največ pozornosti v javnosti še vedno nepresenetljivo vzbuja TV Slovenija, a v primerjavi s prejšnjima letoma opazno narašča tudi odzivnost na radijski program in MMC spletni portal. V osemmesečnem obdobju se je na **TV Slovenijo** nanašalo **155 odzivov**, na **Radio Slovenija** **23**, na **MMC - spletni portal** **15** (vendar je na isti dan v juniju prispelo v paketu dodatno še 16 pritožb zaradi prispevka *Cerkev zašla v slepo ulico, kriv nazadnjaški papež?*, pri čemer se je izkazalo, da gre za organizirano skupinsko akcijo, ki je bila povezana tudi z objavo na posebni

spletni strani) in na **Teletekst 8**. Pritožbe na Teletekst večinoma izpričujejo nezadovoljstvo zaradi napačnih ali neažurno posredovanih informacij glede programske in drugih napovedi.

Grafični prikaz odstotkovnega razmerja med odzivi na televizijski, radijski program, MMC in Teletekst:

TV Slovenija

Na določene pojave se občinstvo odziva izrazito bolj pogosto in udarno. Na žalost se nekatere vsebine pritožb ponavljajo iz meseca v mesec, tudi iz leta v leto. Odgovorni niso ustrezno zadovoljivo odreagirali na več kot očitno ponavljajoče se nezadovoljstvo javnosti.

Vsebinsko najbolj pogoste kritike izmed 155 odzivov:

Največ, **13 pritožb** se je v obdobju od maja 2010 do januarja 2011 zvrstilo **zaradi tehničnih motenj** po uvedbi digitalnega prenosa, predvsem povezanih s slabim signalom.

12 pritožb je naslovilo varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev zaradi **terminskih zamud pri predvajanju oddaj**.

Prepogosto predvajanje ponovitev oddaj in slaba ali enolična izbira ponovitev postaja vedno bolj aktualna in nevshečna tema. V obravnavanem obdobju se je zaradi omenjenih kritik zvrstilo **12 pritožb**.

10 pritožb naslavlja novinarje in voditelje informativnih oddaj. Gledalci izražajo **nezadovoljstvo s kakovostjo prispevkov in z načinom vodenja oddaj**. Zaradi domnevno pristranskih pristopov, izbora gostov, neenakovredne komunikacije z gosti in zaradi prispevkov s površnim ali pristranskim sugeriranjem mnenja.

Javnost je še vedno, kot že v preteklih letih, zelo občutljiva na **napačno ali neustrezno rabo slovenskega jezika** in na **neustrezno izgovorjavo tujih imen**. Tokrat se je zvrstilo **9 odzivov**.

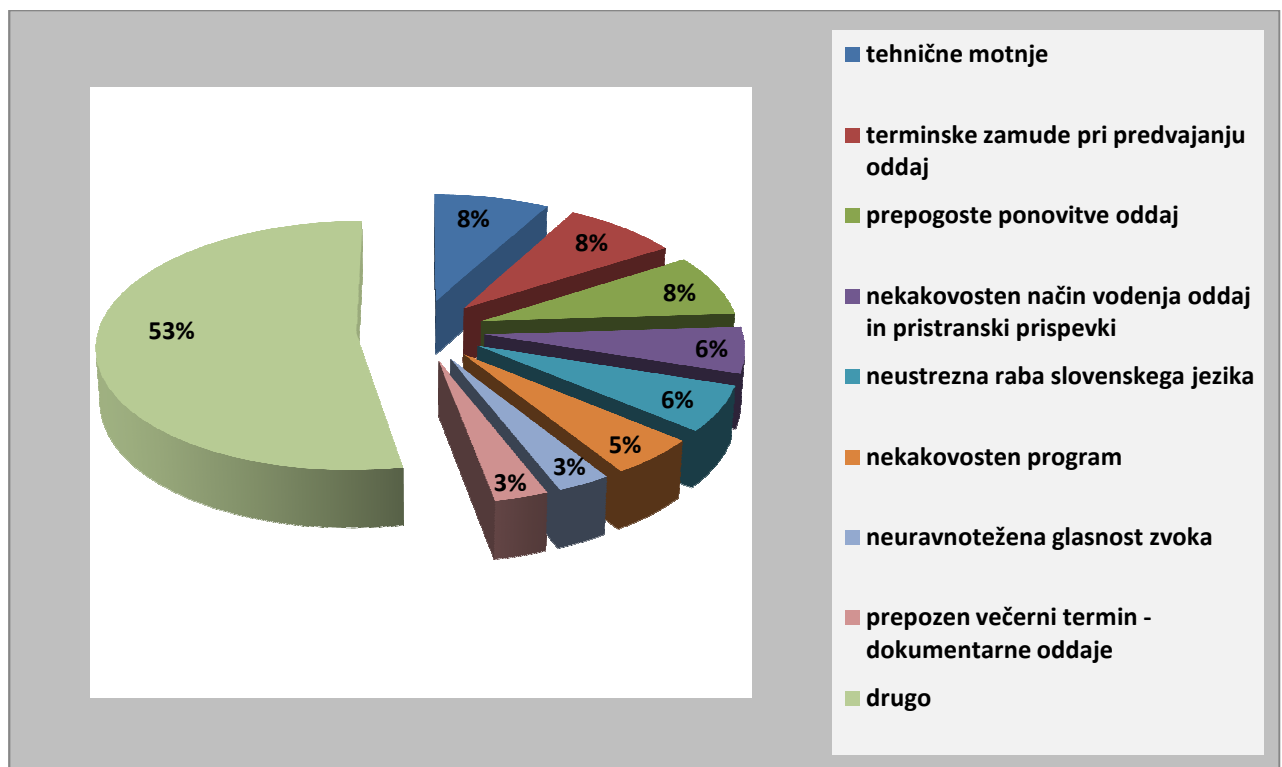
8 primerov pritožb izpričuje **nezadovoljstvo s kakovostjo programa**.

5 pritožb odraža nezadovoljstvo zaradi **neuravnotežene glasnosti zvoka**.

5 pritožb obravnava problem **prepoznih večernih terminov za predvajanje dokumentarnih oddaj**, ki jih občinstvo sicer z veseljem in zadovoljstvom spremlja.

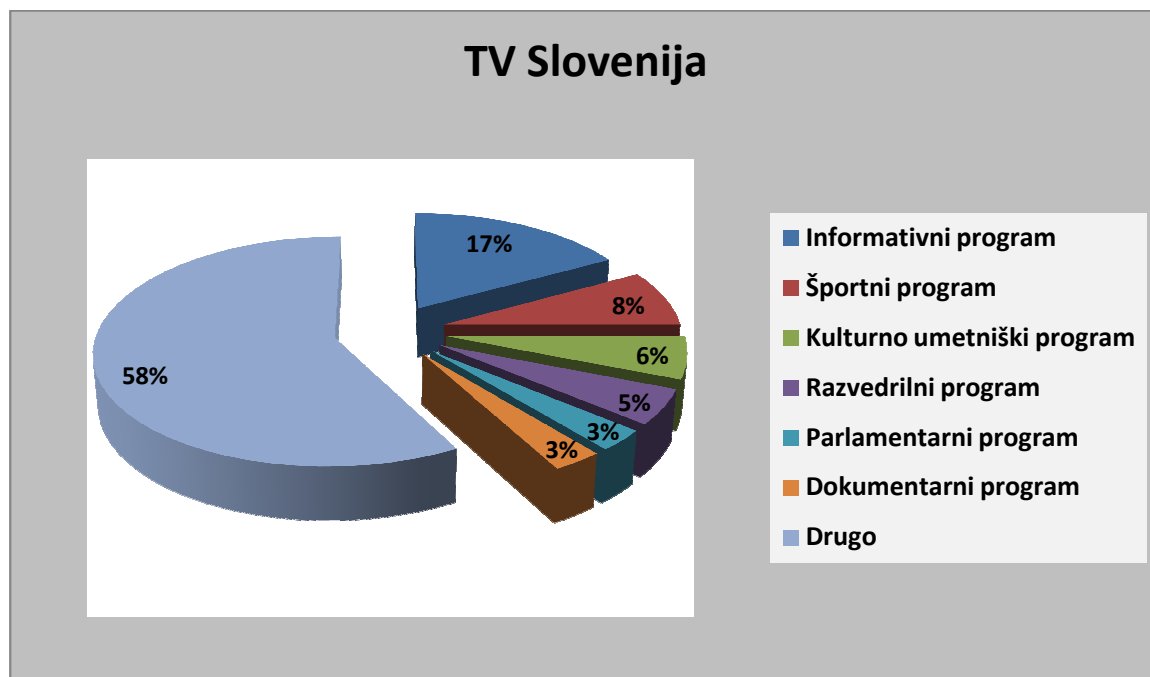
V ostalih primerih se različni odzivi pojavljajo v manjšem številu.

Grafični prikaz razmerij med posameznimi najbolj pogostimi in aktualnimi vsebinami pritožb:

Izmed **155 odzivov**, s katerimi so se gledalci in gledalke kritično opredeljevali do televizijske ponudbe, je **27 komentarjev naslovljeno Informativni**, **12 Športni**, **10 Kulturno umetniški**, **5 Parlamentarni** in enako **5 Dokumentarni program**. Ostali programi so pri občinstvu vzbudili manj interesa za kritičen ali naklonjen odziv.

Grafični prikaz odstotkovnega razmerja odzivov med posameznimi televizijskimi programi:

Informativni program

17% odzivov, ki se nanašajo na TV Slovenijo, se je vsebinsko osredotočalo na Informativni program. Največ kritik se je nanašalo na oddajo **Pogledi Slovenije**. Predvsem na način vodenja oddaje ter na domnevno zaznano pristranskost in tendencioznost v določenih predvajanih prispevkih.

Na **Odmeve** je prispelo manj pritožb v primerjavi z obravnavanim enoletnim obdobjem iz prejšnjega poročila. Pripombe so odražale predvsem nezadovoljstvo z načinom vodenja oddaje (*U.S., T.B.*) in s kakovostjo uredniškega pristopa zaradi opažene pristranskosti obravnave ali nezadovoljivega obsega informacij.

Posamezne kritike zaradi menja o ne dovolj strokovnem vodenju oddaje in nekorektni izbiri gostov je bilo deležno tudi **Omizje: Po Cancunu**, oddaja posvečena **Referendumu (RTV**

zakon) in TV Dnevnik zaradi dolgočasne, zastarele in neizvirne režije prispevkov po mnenju pritožnika.

Posebno omembo je treba nameniti še sklopu prispelih pohval, ki so prispеле po elektronski pošti kampanjsko istega dne v roku pol ure. "Paket" je bil namenjen ponovitvi dokumentarnega filma **Zločin, ki ne zastara** v vročem terminu na Dan mrtvih. Zaradi predvajanja ponovitve na praznični dan in posega v redni program je prispela tudi pritožba.

Športni program

8% odzivov je naslovilo Športni program. Največ kritik je izražalo mnenje, da se na 2. programu predvaja premalo neposrednih prenosov športnih dogodkov v raznolikih športnih panogah. Nekateri pritožniki so celo mnenja, da so nekateri športi neupravičeno favorizirani pri zastopanju na programu, medtem ko drugi zapostavljeni kljub večji aktualnosti v javnosti.

Športni komentatorji bi morali biti tudi bolj pozorni na ustrezno in pravilno rabo slovenskega jezika, prav tako pa posebno pozornost namenjati pravilni izgovorjavi tujih imen.

Oglašanje novinarjev, ki poročajo iz tujine, je včasih zelo slabo slišno.

Kulturno umetniški program

6% pritožb je v okviru Kulturno umetniškega programa v vseh primerih obravnavalo filmsko ponudbo. V primeru predvajanja slovenskega celovečernega filma **Pokrajina št. 2** se je zvrstilo največ pritožb zaradi nazornih seksualnih in nasilnih prizorov, zaradi česar so bili pritožniki mnenja, da bi moral biti film predvajan kasneje, ko mladina in otroci po predvidevanju ne bedijo več. Podoben vzrok je botroval tudi pritožbi zaradi predvajanja filma **Zlomljeni objemi** v enakem terminu ob 20.00, čeprav so izbor filma gledalci hkrati pohvalili. Vsekakor gre za večerni termin, ki je že lahko namenjen tudi specifično odraslemu občinstvu, saj si v nasprotnem primeru nekaterih filmov zaradi prepoznega termina predvajanja določen del občinstva ne bi moglo ogledati. Vsaj do konca ne. Prav je, da so opremljeni s temu primerno opozorilno oznako in da so v omenjenem terminu seveda na sporedu tudi filmi, ki so primerni za starejšo in mlajšo generacijo hkrati.

Odgovorni bi morali biti posebej pozorni na pritožbe zaradi tehničnih napak, do katerih pride zaradi prepovršnega preverjanja ustreznosti posredovanega filmskega materiala po podatkih uredništva. Tako se je v primeru filma **Hudodelci** primerilo, da tujejezični prizori niso vsebovali podnaslavljanja. Ne dolgo za tem pa je TV Slovenija zelo razočarala gledalce, ki so

po programski napovedi pričakovali na sporedu grški film *Home Coming*, a je bil po pomoti predvajan ameriški z enakim naslovom.

V odzivih je bila izražena tudi pobuda po predvajanju več kakovostne evropske produkcije, za katero je manj priložnosti za ogled v primerjavi z ameriško.

Razvedrilni program

5% odzivov vsebuje pripombe na Razvedrilni program. Večinoma sporočajo nezadovoljstvo s kakovostjo ponudbe. Občinstvo si želi več raznolikosti pri načrtovanju programa, novih in izvirnih oddaj. V okviru že obstoječih oddaj javnost ne želi spremljati nastopov ozke skupine izbranih popularnih gostov, ki se pojavljajo redno in selijo iz oddaje v oddajo, klepeti pa postajajo enolični in predvidljivi.

Gledalci in gledalke so posebej občutljivi na , po njihovem mnenju, neokusen, plehek ali celo poniževalen humor. Opozorilo je še posebej naslovilo oddajo **Spet doma**.

Dokumentarni program

3% odzivov se nanaša na predvajanje dokumentarnih filmov. V tem primeru je treba posebej poudariti, da občinstvo izraža zadovoljstvo s ponudbo. Posebej izpostavljeni so bili dokumentarci *Skozi trpljenje v svobodo*, *Kristina Brenkova* in *Zdravje naprodaj*. Gledalci in gledalke hkrati izražajo pobudo, da bi bilo na sporedu predvsem več in čimveč dokumentarcev z aktualnimi tematikami, ki informirajo, osveščajo in pomagajo ljudem v življenju, ki in kakor ga živijo danes. Prav tako so priljubljene dokumentarne oddaje o naravi (živali, gore ...). Vendar se hkrati pritožujejo, ker so dokumentarni filmi na sporedu v zelo poznem večernem terminu in menijo, da bi morala nacionalna televizija zagotavljati kakovostnim stvaritvam na višjem nivoju ustrezen termin predvajanja, ki bi omogočal čim širši populaciji možnost ogleda, in ne celo ravno obratno.

Parlamentarni program

3% odzivov naslavljajo Parlamentarni program in še vedno le zaradi enega in v predhodnem poročilu istega že obravnavanega razloga, ki kljub številnim kritikam v tem časovnem obdobju ni obrodil sadov v zaželeni spremembi načina delovanja. Parlamentarne seje, ki se hkrati predvajajo na Parlamentarnem in na 2. programu, zaradi česar se napovedana programska shema 2. programa nenapovedano spreminja, močno in upravičeno jezi zvesto

občinstvo nacionalne televizije. Odgovorni so sprejeli sklep, da so odslej seje iz parlamenta zgoj na TVSLO 3, kar vendarle nakazuje pozitiven odziv do nekajletne kritike gledalcev.

Otroški in mladinski program

Na Otroški in mladinski program je bila v obdobju od maja 2010 do januarja 2011 naslovljena le **1 pritožba**, v kateri je izraženo nezadovoljstvo s kakovostjo risanke **Maja in Mihec**, ki je po mnenju pritožnika na prenizkem nivoju. V primerjavi s številom odzivov v predhodnih obdobjih je kritičnost na ponudbo za mlade in najmlajše očitno padla, kar lahko pomeni, da se je povečalo zadovoljstvo občinstva s programom ali pa da program ne vzbuja dovolj pozornosti, o čemer lahko pričajo tudi meritve naraščanja ali padanja stopnje gledanosti.

Radio Slovenija

23 odzivov je v osemmesečnem obdobju naslovlilo radijska uredništva, kar predstavlja **11% od vseh prispelih komentarjev** s strani občinstva. Po podatkih predhodnega letnega poročila se je v aktualnem krajšem obdobju **obseg odzivov več kot enkrat povečal - s 5% na 11%**.

Občinstvo v nekaterih komentarjih poleg pripomb izreka tudi pohvale. **Pohvale je bil deležen nočni program, informativne oddaje, svetovalni servisi in na splošno 1. program, program VAL 202 in njihovi radijski voditelji.**

Glasbeni izbor

5 pritožb izraža pripombe v zvezi z glasbenim izborom. Posamezna pričakovanja poslušalcev in poslušalk so vsebinsko različna, nanašajo pa se predvsem na **VAL 202**, tudi na **Ars**. Uredništva in voditelji radijskih oddaj se na želje in pripombe pohvalno aktivno odzivajo in posredujejo argumentirana pojasnila, opremljena z ustreznimi podatki (npr.: *Andrej Karoli*).

V primeru pripomb na glasbeni izbor se je večinoma izkazalo, da gre za določeno jasno in prepoznavno uredniško smernico, ki v svojem okviru ne more zadovoljiti želja določene skupine občinstva, v nekaterih primerih pa je bilo s konkretnimi podatki dokazano, da določena glasbena zvrst ali glasba določenega nacionalnega izvora ni tako slabo zastopana, kot je bil mnenja pritožnik.

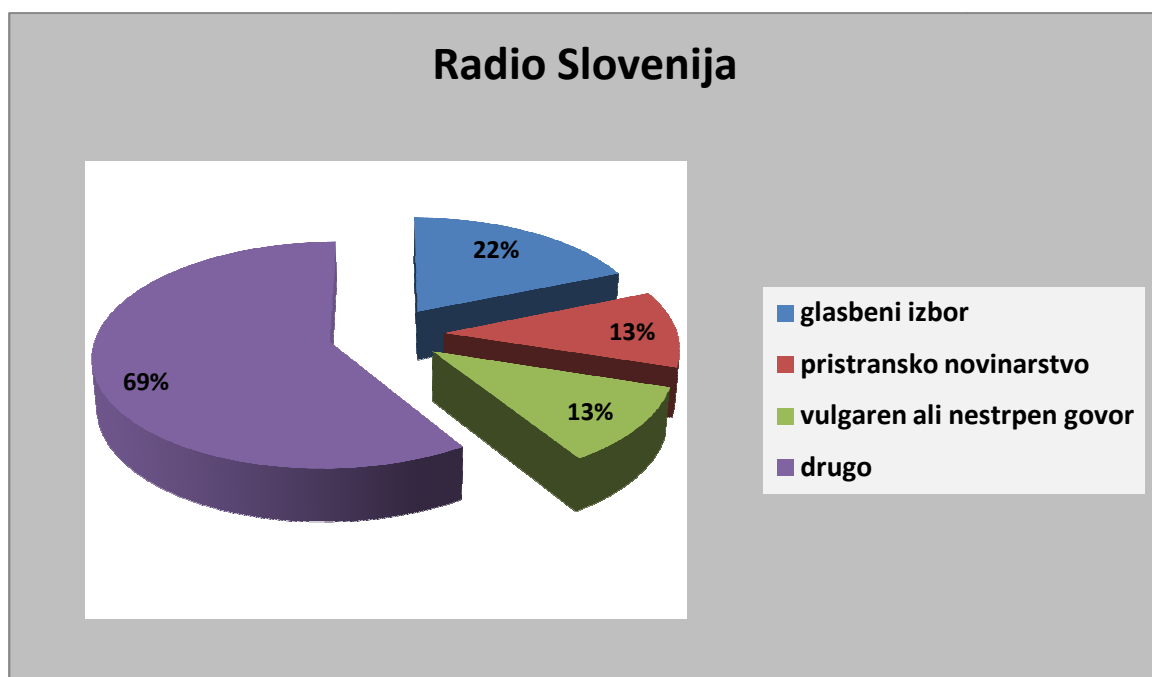
Pristransko novinarstvo

3 odzivi so odražali kritiko o domnevnih pristranskih pristopih pri vodenju programa: zaradi prispevka o arbitražnem sporazumu v maju, v juliju zaradi **četrtkove ankete**, pri čemer naj bi voditelj s svojimi komentarji vplival na javno mnenje in posledično na rezultat ankete, in zaradi mnenja, da je oddaja **Vroči mikrofon**, ki je obravnavala področje problematike invalidov, s svojim konceptom vplivala na negativno podobo invalidov v javnosti. Pritožniki so bili deležni ustreznega pojasnila s strani odgovornih.

Vulgaren ali nestrpen govor

3 primeri pritožb vsebujejo opazke o vulgarnem ali sovražnem govoru: v juniju zaradi domnevnih šovinističnih šal voditelja *J.M.*, v novembru zaradi kontaktne oddaje **Toplovod**, v okviru katere se je pripomba nanašala na domnevno nestrpno in vulgarno izražanje poslušalcev v etru, prav tako se je pojavil očitek o spodbujanju nestrpnosti v oddaji **Ime tedna**. Voditelji ali uredniki so se večinoma s pojasnili ustrezno odzvali na kritike, zaradi česar lahko poteka konstruktiven dialog med ustvarjalci programa in občinstvom, s tem pa so bolj odprte tudi možnosti za vzpostavljeno komunikacijo, ki se na koncu koncev najde na skupnem imenovalcu.

Grafični prikaz odstotkovnega razmerja odzivov med posameznimi bolj aktualnimi vsebinami pritožb:

MMC - spletni portal / Teletekst

8% odzivov (15 pritožb) se nanaša na **MMC spletni portal** in **4% odzivov** (8 pritožb) na **Teletekst**. V osemmesečnem obdobju v letu 2010 je sicer v primerjavi s prejšnjim celotnim letnim obdobjem ostalo število pritožb približno enako, odstotkovno pa se je povečalo za 2% naslovljenih na MMC in 4% na Teletekst, ki v predhodnem poročilu kritik ni beležil.

Teletekst

Največ pritožb od **8 vseh odzivov**, ki naslavljajo Teletekst, izraža **nezadovoljstvo zaradi neažurnih napovedi programa in neažurnega poročanja** (na primer o kritičnih vremenskih razmerah).

Izražena je bila tudi želja, da bi bili **ob napovedih premierno prikazovanih oddaj hkrati dosledno označeni tudi termini ponovitev**, kar je brez dvoma zelo dobrodošel predlog.

Uporabnikom storitev Teleteksta veliko pomenijo natančno urejene strani z doslednim in ažurnim podajanjem informacij. **Posebne strani za oddaje bi morale biti oblikovane tako, da so prepoznavne in enostavno dosegljive vsakemu povprečnemu uporabniku**, predvsem pa aktualne.

Nekakovostno ali pristransko novinarsko delo

V statistiki odzivov ni upoštevanih **še 16 dodatno prispelih pritožb od 17 vseh poslanih**, ki so izražale enako vsebino in prispele v paketu na isti dan v juniju. Naknadno je bilo ugotovljeno, da je izvorni prispevek objavljen tudi na spletni strani kot organizirana pobuda za čim bolj številen kritičen odziv na članek z naslovom *"Cerkev zašla v slepo ulico, kriv nazadnjaški papež?"* avtorice *Kaje Sajovic*. Pritožniki so prispevku očitali spodbujanje verske nestrpnosti zaradi domnevno pristranskega pogleda na delovanje aktualnega papeža, predvsem v povezavi z ravnanjem ob takrat še svežem aktualnem razkritju pedofilskih afer med Cerkvenimi dostojanstveniki. Avtorica je v prispevku povzemala predvsem citate in ugotovitve iz tujih revij, misli tujih avtorjev in ni vseboval avtoričinega izvirnega komentarja, ki bi izražal osebno mnenje, kar je bila tudi morda največja pomanjkljivost prispevka, ki pa ni motila pritožnikov. Sama vsebina je izpričevala podatke in določena kritična mnenja tujega avtorja, ki je tudi sam visoko izobražen predstavnik katoliških vrst in je med drugim pozival papeža k bolj nedvoumnim in konkretnim dejanjem, s čimer bi povrnil nekaj izgubljenega

ugleda Cerkve. Kritična vsebina o obnašanju nekaterih predstavnikov duhovščine sama po sebi ne more pomeniti žalitve, kaj šele pozivov k verski nestrpnosti, četudi lahko nekateri verniki osebno tako občutijo. V demokratični družbi je svoboda govora bistvenega pomena predvsem zaradi spodbujanja enakopravnosti in zaviranja nedotakljivosti kogar koli na katerem koli položaju, zato vsebina paketa pritožb v objektivnem smislu ni prepričala.

Največ pritožb, 7 od vseh prispelih, se tudi sicer **nanaša na prispevke MMC spletnega portala** in izpričujejo **nezadovoljstvo s kakovostjo podajanja vsebin** ali uredniškega dela. Nekateri prispevki so označeni za intelektualno skope, površne ali pristranske. Kritike so povzemale tudi nenaklonjeno mnenje o kakovosti člankov nasploh in obravnavale nekaj posameznih primerov: *V čem je smisel gledališke učne ure o muezinih*; *Ko Indijec ne ve, kaj bi, skliče stavko*; *Temačni turizem*; in celotno rubriko *Sekcija - Slovenci za mejo*.

Blogi

3 obširneje pojasnjeni odzivi so kritično obravnavali poseganje administratorjev v bloge. Blogi so mišljeni kot spletna zbirka objavljenih prispevkov s strani posameznih avtorjev, ki pri upravljanju s svojim blogom uživajo visoko stopnjo avtonomnosti, pri čemer nosijo za vsebino zapisov tudi osebno odgovornost. Blogi ne izražajo mnenj ali stališč spletnih ponudnikov. Meja, kdaj lahko urednik oziroma administrator poseže v objavo avtorja zapisa, v kolikor uredništvo zaupa zelo odgovorno nalogo nadzora nad sistemom administratorju tudi v uredniškem smislu, bi morala biti zelo daleč in cenzura izključno skrajni ukrep le v primeru neizpodbitno prepoznanega sovražnega govora z jasnim namenom pozivanja k nestrpnosti ali nasilju. V kolikor administrator zablokira avtorjev dostop do bloga ali uveljavi cenzuro, pri čemer je sovražnost govora vprašljiv in je možno prepoznati celo vsebinsko in sporočilno zelo podobne objave, ki niso bili deležni nikakršnih negativnih sankcij s strani administratorjev, spletni portal s takšnim delovanjem pri uporabnikih in bralcih vzbuja vtis neprofesionalne in morda celo ideološko motivirane pristranskosti. Še posebej problematična so izvrševanja cenzure brez kakršnega koli pojasnila, zgolj z morebitnim skopim zastraševalnim opozorilom, ki napoveduje blokado dostopa ali izbris določene vsebine. Blokada dostopa do upravljanja z blogom ali komentiranja je vendarle tako skrajni in redek ukrep, da uredništva morajo izkazati vsaj toliko spoštovanja do svojih uporabnikov, da vsaj na kratko pojasnijo razlog za radikalno odločitev. Z jasno navedbo razloga za izvajanje cenzure ali blokade uporabe ponujanih storitev se uredništvo tudi zavaruje pred morebitnim neupravičenim vtisom, da je dejanje pristransko in neprofesionalno motivirano. V kolikor uredništvo v pojasnilo ne premore prepričljivega argumenta, je seveda bolje, da radikalnih ukrepov ne uporablja ali pa preda takšno delo nekomu, ki bo usposobljen za presojanje, za kar se pričakuje visok standard poznavanja tematik in občutek za ovrednotenje vsebin na takšnem področju.

V enem primeru je prispela pritožba, ki je izražala pobudo za umik določene objave blogerja, ki ga uredništvo v kategoriji *Moj splet* gosti kot VIP pisca (*Rafael Zupančič*). V prispevku je avtor podal svoje mnenje o aferi, povezani s sovražno izjavo Jureta Jankovića novinarju Financ. Negativen odziv je naslavljal tudi uredništvo, ki dopušča, da so takšni zapisi oziroma avtorji, ki objavljajo tako pristranske provokativne komentarje, posebej izpostavljeni kot ekskluziven uredniški izbor. Dejstvo je, da pisci blogov, ki so posebej izpostavljeni in izbrani s strani uredništva, predstavljajo v očeh bralcev tudi pomemben odsev uredniškega obraza v ogledalu, zato se pričakuje, da bodo posebej izbrani pisci predstavljali zgled višjega nivoja in kakovosti. V prispevku Rafaela Zupančiča v tem primeru, ki je razburil del javnosti, je bilo preveč zlahka prepoznati preveč lastnosti nekakovostnega in tendencioznega zapisa na trhljih, mestoma celo komično neprepričljivih argumentih. Odziv je bil temu primeren in osebno dolžnost, da izrazi popolno distanciranje od prispevka, je občutila med drugim tudi Elena Pečarič v bojazni, da bi tako podano mnenje kdo enačil s pogledom društva invalidov, katerega pripadnik je bil tudi avtor prispevka. Vendar je enako v takšnem primeru poziv k cenzuri preveč radikalen ukrep v primerjavi s svobodo izražanja. Prav je, da se na nekvalitetne, vsebinsko skope in tendenciozne prispevke javnost odziva in jasno izrazi nenaklonjen odnos. Avtorji dobijo tako vsaj priložnost razumeti morebitno utemeljeno kritiko. V primeru cenzure se problem zgolj skrije, tarča cenzure pa se celo počuti kot žrtev in še okrepi svoje prepričanje, na kakršnega ni doživel argumentiranega oporekanja.

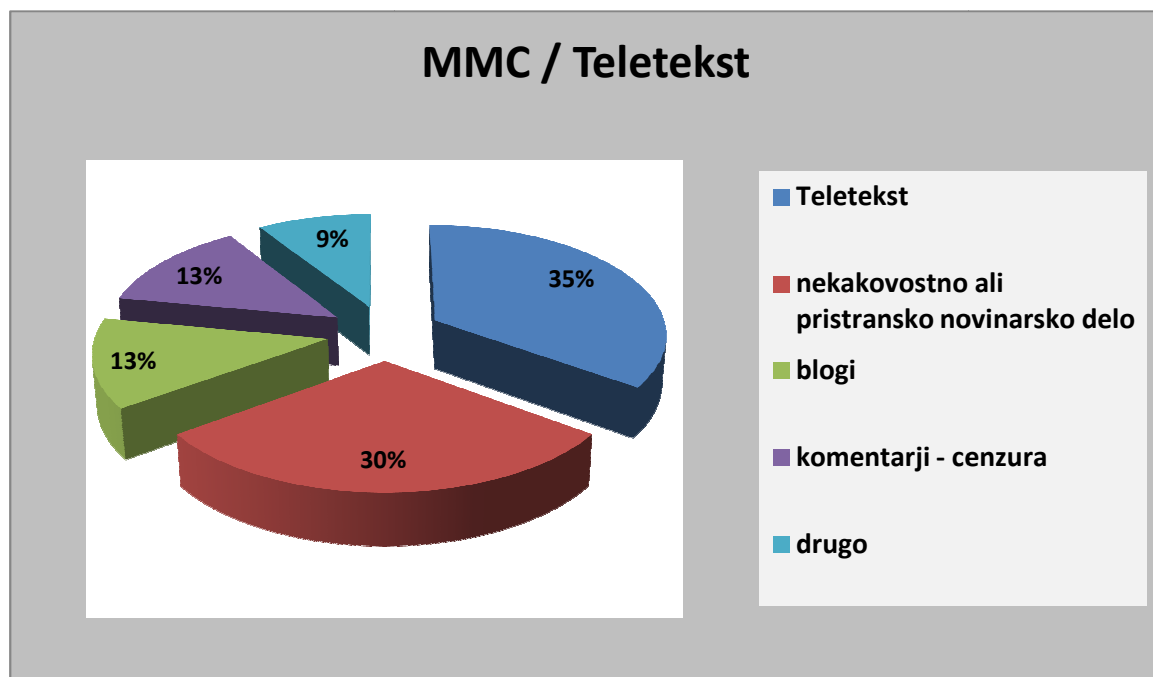
Uredništvo spletne strani nacionalnega medija bi moralo vzpostaviti ustrezen nivo kakovosti delovanja novinarjev in enako ustrezen nivo posebej izbranih in izpostavljenih piscev blogov ter nikakor pristajati na kvantiteto, pri čemer je izbor piscev številčno velik, slogovna in vsebinska kakovost pa skromna, skopa in v pozitivnih zgledih predvsem redka, morda še bolj redka kot v primeru blogerjev, ki se za preboj med opaznejše pisce prebijajo brez ekskluzivne pomoči uredništev.

Cenzura komentarjev

3 odzivi so izražali nezadovoljstvo zaradi, po mnenju pritožnikov, neupravičene in neutemeljene cenzure komentarjev pod prispevki, v enem primeru celo blokade dostopa do možnosti komentiranja. Po pojasnilu pritožnikov, kako je prišlo do cenzure ali celo blokade, je ravnanje administratorjev vzbujalo utemeljene dvome v nepristransko presojo, vendar povratne replike s strani odgovornih in predstavitev morebitne druge plati medalje ni bilo, zaradi česar izpadejo pritožbe le še bolj utemeljene.

V enem primeru je pritožnik nasprotoval domnevnemu sovražnemu komentarju, kakršne pa pritožniki lahko prijavijo neposredno na takoimenovano *spletno oko* in tudi v tem primeru je bil sporni komentar že predhodno umaknjen.

Grafični prikaz odstotkovnega razmerja odzivov med pritožbami na Teletekst in bolj aktualnimi vsebinami pritožb na MMC:

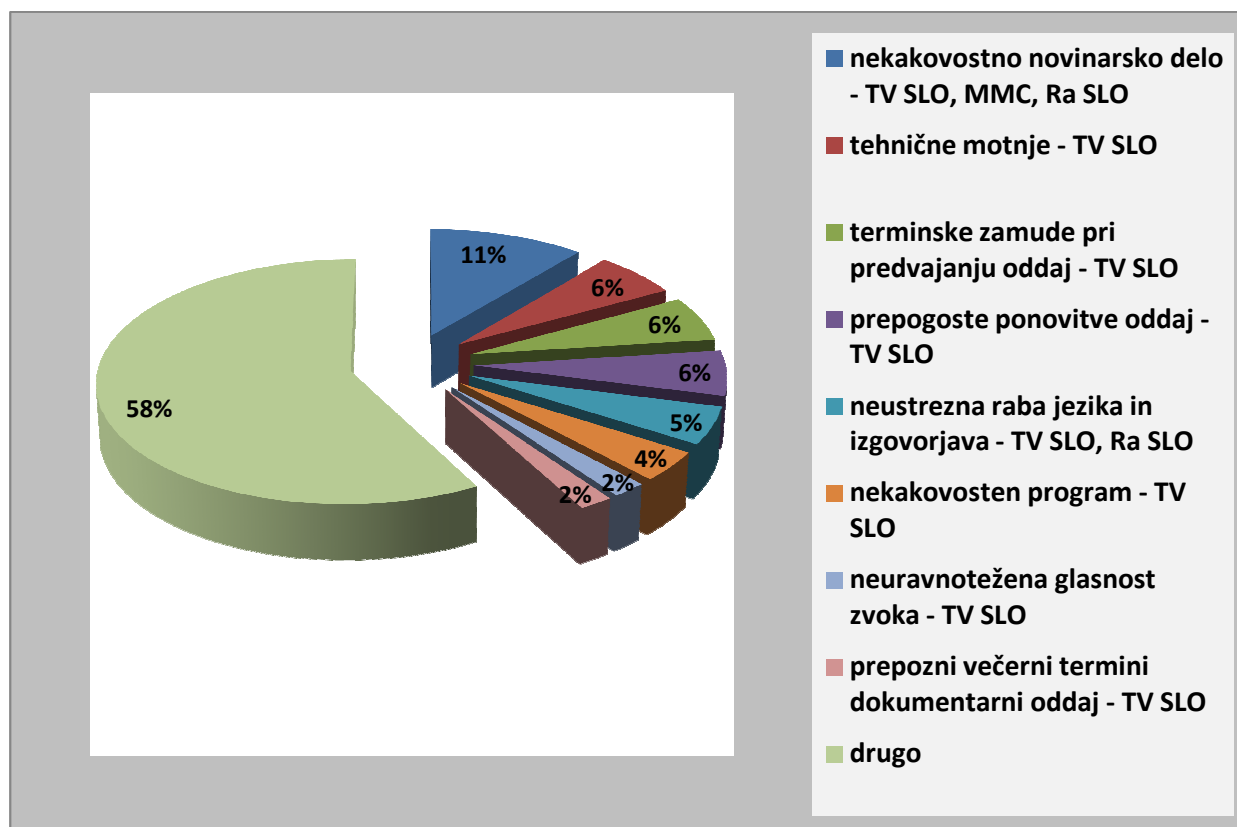
NAJBOLJ POGOSTI in AKTUALNI ODZIVI

Izmed 201 vseh odzivov so se kritike na kakovost dela novinarjev in televizijskih ter radijskih voditeljev pojavljale pri vseh obravnavanih medijih (TV SLO, Ra SLO in MMC) in v skupnem seštevku 23 pritožb predstavljajo najbolj pogosto kritiko.

Na TV Slovenijo (9 odzivov) in na Radio Slovenijo (2 odziva) so se nanašale pritožbe zaradi neustrezne rabe slovenskega jezika ali izgovorjave tujih imen. V skupnem seštevku gre za peto najbolj pogosto kritiko.

Ostali najbolj aktualni odzivi se nanašajo le na program TV Slovenije.

Grafični prikaz odstotkovnega razmerja med najbolj pogostimi in aktualnimi odzivi:

Nekakovostno novinarsko delo

TV Slovenija

Največ kritik se je nanašalo na oddajo **Pogledi Slovenije**. Med kritikami je bilo izraženo mnenje, da voditelj in novinar želita le skregati ljudi, da voditelj ne pusti enakovredno vsem gostom, da bi predstavili svoja stališča do konca, nekaterim skače v besedo, včasih napove nadaljevanje pogovora na določeno temo po oglasih, a nadaljuje pogovor s tematsko povsem novim izhodiščnim vprašanjem. Takšen način ustvarja pri gledalcih vtis, da je oddaja vodena selektivno ali pristransko. Mnenja o pristranskosti so se pojavila tudi pri presoji o pristopih pri podajanju prispevkov. Med njimi je na primer prispevek, v katerem je B. T. uprizoril "nadzor" nad delovanjem Urada za enake možnosti ter sprožil nezadovoljstvo zaradi prehitrega in slabo argumentiranega podajanja vrednostnih sodb, kar je posledično spet povzročilo dvom v objektivno novinarsko delo. Na podlagi podatka, da v tistem trenutku določenih uslužbencev ni bilo dosegljivih ali navzočih v pisarni, je novinar pri občinstvu spodbujal mnenje, da na Uradu za enake možnosti (pa tudi po uradih v splošnem smislu) le lenarijo, kar je bilo v pritožbah ocenjeno za neprepričljiv poskus kreiranja enoznačnega javnega mnenja na premalo osnovanih temeljih (*o tem je razpravljalo tudi novinarsko razsodišče*).

Glede na odziv U.S. na kritike o njegovem načinu vodenja je treba poudariti, da izražanje užaljenosti, arogance, omalovaževanja tistih, ki kritike izražajo, ni najboljši način pri vzpostavljanju dialoga s svojim občinstvom. Tudi minimaliziranje relevantnosti kritik na podlagi količine pritožb v primerjavi s številom gledalcev ne. Seveda nikomur ni toplo pri srcu in zlahka občuti ogroženost, ko naleti na neodobravajoče mnenje, še posebej v kolikor je lahko upravičeno ponosen na določene merljive dosežke. Vendar je po navadi bolj konstruktivno in od profesionalnosti zavezanih novinarjev tudi pričakovano, da komunicirajo argumentirano, pozorno in predvsem o relevantnosti same vsebine kritik! Argument o visoki stopnji gledanosti, kar naj bi pričalo o neizpodbitnem visokem nivoju in priljubljenosti, ni zadovoljiv argument, saj vsi vemo, da kakovost in nivo ne gresta vedno vštric z uspešnim trženjem oziroma s popularnostjo produktov. Še posebej v primerih, ko konkurence v ponudbi praktično ni. Tudi v primeru nekdanje oddaje *Vroči stol* je voditelj oddaje v javnosti sprožal precej kritik, ki so bile večinoma zlahka zaznavne kot utemeljene, vendar je bila oddaja brez konkurence enakega tipa oddaj, ki bi obravnavala vroče aktualne teme z "vročimi" gosti v vročem terminu, vseeno pri občinstvu popularna. Ni mišljena primerjava med voditeljema Vročega stola in Pogledov Slovenije, ker primerljiva tudi nista, da ne bo

pomote, ampak le kot primer v pojasnilo, da aktualnost določene oddaje ne pomeni nujno absolutne kakovosti v vseh aspektih. Prav in pričakovano je, da je ustvarjalcem televizijske ponudbe mar za gledalce in da slabo gledanost dojemajo kot resno negativno kritiko in enako je pričakovano, da se veselijo visokega števila zvestega občinstva, kar bi moral biti eden izmed ključnih ciljev pri vsakem televizijskem projektu, a še posebej v primeru nacionalne televizije ne edinstven cilj. Zelo pomembno vodilo nacionalnega medija mora predstavljati visok profesionalni nivo in kakovost ponudbe, ne le komercialni aspekt delovanja. U.S. in B.T. v slovenski prostor televizijskega medija vsekakor vnašata bolj razgiban, udaren in ekskluziven pristop, ki ga je javnost pogrešala v kontekstu pogovornih oddaj. Dobrodošlo je, da sledita vzoru raziskovalnega novinarstva. Dobrodošla je tudi ostrina voditelja, s katero ne popušča pred gosti, ki se morebiti izmikajo jasnim odgovorom. Oddaja *Pogledi Slovenije* ponuja precej pozitivnih vidikov pri obravnavi aktualnih tem in je vsaj v svojem "žanru" paradni konj v slovenskem avdiovizualnem medijskem prostoru. Vendar pa si nacionalni medij ne bi smel privoščiti, da bi od navdušenja nad dvigovanjem prahu in večjim številom občinstva postajal paradni konj vedno bolj podoben cirkušemu. Voditelj oddaje ne bi smel zaradi spodbujanja čim hitrejšega in čim bolj burnega tempa zapostavljati retorično neoporečnost. Zaradi spodbujanja visokega tlaka pri gostih in vročičnosti prepirljive razprave ne bi smel žrtvovati kakovosti izpovedane vsebine s pretiranim prekinjanjem gostov pri besedi, saj morajo včasih dobesedno loviti sapo, da bi jim uspelo zdrdrati svoje poglede v celotnem kontekstu. Gledalci so tudi razočarani, v kolikor se rdeča nit pogovora ravno razplamti, pa jo voditelj preseka, magari z napovedjo oglasov, in nato načne povsem novo poglavje.

Novinar pri snovanju prispevkov ne bi smel žrtvovati prepričljivosti prispevka na podlagi dokazov in utemeljenih argumentov za lahkotnejše prijeme spodbujanja osebno zaželenega javnega mnenja. Včasih so določeni sumi utemeljeni, ki pa jih je težko prepričljivo prikazati ali celo dokazati. Zato se je treba potruditi pridobiti in uporabiti najbolj verodostojna in prepričljiva sredstva, sicer je rezultat veliko vložene delo ob končnem vtisu slabši, kot si ga oddaja zasluži in manj produktiven. Standard mora biti zelo visok in močna občutljivost na površnosti, bližnjice ali nedoslednosti prav tako.

Zato ni utemeljeno, da novinar ob kritikah namesto posebne občutljivosti na samo vsebino kritik izkaže posebno občutljivost do merjenja števila pritožnikov v primerjavi s številom gledalcev in vzpostavi ekskluzivne dvome v verodostojnost pritožnikov v povezavi z njihovimi morebitnim zakulisnimi funkcijami (identitete pritožnikov so zahtevane in znane). Gre za predstavnike določenih pripomb in podobna vsebina kritik se je v javnosti že pojavljala tudi prej. Ne pomeni, da vsi ostali gledalci in gledalke menijo ravno nasprotno, ker niso pritožbe spisali in naslovili na Varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev, prav tako ne pomeni, da vsi menijo enako. Včasih se kakšna skupina ali društvo organizira, da bi bilo kritik ali pohval nad nečem, kar je nekoga zelo zbadlo, le čim več, zato tudi slika večjega števila ni nujno povsem realna. Včasih se ljubi izpostaviti s kritiko le malokomu, čeprav jih občuti ali kasneje izraža strinjanje še veliko. Zato je vedno najbolje, da se v imenu profesionalnosti

osredotočamo predvsem na relevantnost vsebine kritik in pohval. Predvsem zato, ker v imenu profesionalnosti stavimo na nenehno izpopolnjevanje in nadgrajevanje, četudi je rezultat že dober ali celo zelo dober. Čemu bi tvegali utemeljene pripombe, če lahko z vedno boljšim delom v vseh aspektih preprečimo, da bi se utemeljene pripombe sploh pojavljale? Gotovo sta *U.S* in *B.T.* prav tako sposobna še dodatne nadgradnje tistega, kar sta že ustvarila in dosegla v svojih oddajah.

Kritik na oddajo **Odmevi** zaradi pristranskega novinarskega dela je bilo v aktualnem obravnavanem obdobju v primerjavi s prejšnjim letom precej manj. Obstoječe so se navezovala na nezaželen način vodenja oddaj (*U. S., T. B.*) in na kakovost uredniškega pristopa - pristranskost in nezadovoljiv obseg informacij. Posebno pozornost je vzbudila uredniška odločitev, da novinarji ne poročajo o informacijah povezanih z afero Splošne plovbe d. o. o., tudi v obdobju, ko je bil podatek o ugotovitvi računskega sodišča že na voljo. Nezadovoljiv je izpadel odgovor odgovornega urednika *Rajka Geriča*, saj občinstva ne more prepričati suhoparno pojasnilo, da tematika preprosto ni bila dovolj pomembna, da bi jo uvrstili v okvir informativne oddaje, pri čemer je bilo v prvem primeru pritožniku celo znano, da je novinarska ekipa na terenu beležila in posnela dogajanje. Tudi pojasnilo, da kar je širšemu krogu javnosti zanimivo, ne pokriva nujno interesov ožjih skupin, je izpadel milo rečeno preskopo in na robu poniževanja inteligence javnosti. Javnost bi namreč zanimalo predvsem, če že, zakaj odgovorni urednik meni, da omenjena tema ni zanimiva in ni v interesu širšega kroga javnosti. Še posebej v primeru, ko gre za afero, pri kakršni se številke okrog financ in s tem povezanih sumov zlorabe gibljejo približno tako visoko kot v primeru afere Patria, in še posebej če pritožnik navede sum pristranskosti zaradi določene povezave nacionalnega medija z obravnavanim podjetjem. Neprepričljivi ali celo arogantni odgovori pustijo pri občinstvu grenak priokus in še okrepijo najbolj zle slutnje pri oblikovanju mnenja o delovanju določenega medija in njegovih predstavnikov.

Mnenja o pristranskem vodenju oddaje in pristranski izbiri gostov je bilo v dveh primerih deležno tudi **Omizje (oddaja o srečanju v Cancunu - voditeljica V.P.)**, oddaja posvečena **Referendumu (RTV zakon)**. **TV Dnevnik** je bil deležen kritike zaradi dolgočasne, zastarele in neizvirne režije prispevkov.

V primeru oddaje na temo srečanja v Cancunu je pritožba lahko utemeljena, v kolikor vsi gosti resnično niso bili seznanjeni v popolnosti, o čem bo tekla razprava. V pritožbi je poudarjen tudi dvom v upravičenost udeležbe določenih povabljenih gostov na podlagi natančno usmerjene strokovnosti, vendar ni nujno, da izbor gostov temelji le na ozko omejeni definiciji njihove strokovne podkovanosti. Utemeljenih razlogov za povabilo določenih osebnosti k javni razpravi je lahko več. Precej predvidljivo pa je, da v kolikor je povabljen v oddajo Omizje na temo srečanja v Cancunu dr. Mišo Alkalaj, verjetno lahko pričakujemo tudi živahno razpravo na temo segrevanja ali ohlajanja ozračja, pri čemer se omenjeni gost po navadi retorično odlično odreže. V kolikor je dr. Mišo Alkalaj (ki v pritožbah in v odzivu uredništva ni bil omenjan poimensko, ampak le opisno) predstavljal

določenim drugim gostom presenečenje in neprijetno oviro pri debati, del odgovornosti zagotovo leži na ustvarjalcih oddaje, ki drugih gostov niso ustrezno informirali. Prav tako bi se bilo možno strinjati, da je voditeljica izkazala mestoma nekaj več naklonjenosti teorijam in predvsem dvomom v teorije in namene nasprotno mislečih, ki jih je predstavljal dr. Mišo Alkalaj. Pomembno je, da se voditelji oddaj zavedajo, kako hitro lahko pride do sumov pristranske obravnave sogovornikov ter posledično pristranske obravnave določene aktualne tematike in se skušajo čim bolj izogniti pretirano očitnim možnostim za pritožbe.

Posebno omembo je treba nameniti sklopu prispelih pohval na predvajanje ponovitve dokumentarnega filma **Zločin, ki ne zastara** v vročem terminu na Dan mrtvih, kampanjsko na isti dan in v roku tridesetih minut, kar precej očitno vzbuja sume v skupinsko organizirano akcijo z namenom, da bi se zbralo čim več pohvalnih odzivov. Prispela pa je tudi pritožba zaradi samega termina predvajanja ponovitve. Brez najmanjšega dvoma je prav, da se oddajo z dotično tematiko predstavi javnosti v imenu želje po razkrivanju predolgo zamolčane zločinske preteklosti in predvsem v želji po razčiščenju in zavedanju, ki bi vodila h končni spravi in pomiritvi. Vendar je Dan mrtvih praznični dan vseh. Vseh preminulih in vseh, ki se na ta dan spominjajo pokojnih bližnjih. Preminulih na Dan mrtvih ne kategoriziramo na bolj ali manj pomembne, na tiste, ki jim posvetimo posebno pozornost in na tiste, ki jim posvetimo manj pozornosti. Zato izraba priložnosti za predvajanje ponovitve omenjene oddaje ni bila povsem korektna in preveč neusklajena s ključnim pomenom tega prazničnega dneva.

V času, v katerem znotraj medijev prevladujejo razni komercialni vzvodi za pridobivanje pozornosti občinstva z uporabo populistično motiviranih bližnjic in s pomočjo raznih preverjenih psiholoških učinkov za kreiranje javnega mnenja, je nacionalni medij toliko bolj podvržen močnemu izzivu pri ohranjanju visokega standarda kakovosti, ki polaga prioritarno pozornost na čim bolj objektivno in vsebinsko kakovostno novinarsko delo. Izogibanje podcenjevanju občinstva in uveljavljanju osebno motiviranih tendenc je za ustvarjalce na nacionalnem mediju ključnega pomena, ki pomembno določa stopnjo njihove profesionalne drže. Hkrati pa se je treba truditi, da ne pozabimo na sveže, izvirno, priljudno in privlačno podajanje vsebin. Ni utemeljenega razloga, da ne bi bilo mogoče uspešno loviti zlato sredino vsečne, moderne in kakovostne ponudbe.

Radio Slovenija

Pritožb zaradi domnevnega pristranskega vodenja oddaj ali poskusa vplivanja na javno mnenje je bila deležna **četrtkova anketa**, prispevek o arbitražnem sporazumu in oddaja **Vroči mikrofon**. Zaradi domnevnega nestrpnega ali vulgarnega govora voditelja *J.M.*, oddaje

Toplovod in **Ime tedna**. Sicer je program, njegovi voditelji ter drugi novinarji deležen tudi več pohval.

V večini primerov se odgovorni uredniki in voditelji zelo jasno, natančno in spoštljivo odzovejo na pripombe poslušalcev, s čimer izkažejo, da jim ni vseeno za mnenje svojega zvestega občinstva in da se trudijo za možne nadgradnje in popravke na določenih temeljih ali pa argumentirano in po potrebi z dokazi pojasnijo svoje stališče, v kolikor menijo, da so pritožbe premalo utemeljene. Le takšen način je dober zgled ključnega smisla vzpostavitve dialoga med javnostjo in ustvarjalci določenega medija, pri čemer se drug od drugega učimo in s skupnimi močmi postavljamo optimalne smernice za bodoče delovanje.

MMC

Živimo v obdobju, ko v javnosti narašča zanimanje in uporaba spletnih medijev ter virtualnih načinov komuniciranja. V primerjavi z ostalimi mediji poteka izmenjava informacij in medsebojni dialog hitro in zgoščeno, kar pri delovanju in sodelovanju z uporabniki ponudbe lahko na pravilen način pomeni veliko prednost pri vzpostavljanju novih možnosti izkoriščanja medijskega prostora. Zato postaja za RTV Slovenijo Multimedijski center pomemben predstavnik javne podobe in kontakta z občinstvom. Ker MMC zastopa nacionalni medij, mora prav tako slediti višjemu standardu kakovosti. Novinarska profesionalnost in s tem njihovi prispevki morajo vsebinsko dosegati višji nivo zahtevnosti in nikakor zapadati v populistično površnost, enoznačnost ali opazno pristranskost.

Enako pomembna je podoba v kategoriji *Moj splet*, predvsem pri izboru avtorjev blogov na podlagi uredniške odločitve. Rezultat uredniške presoje odraža nivo profesionalnosti in hkrati ustvarja pričakovanje do uporabnikov. V primeru spletnega portala, ki predstavlja najbolj neposredno in množično komunikativen medij, je zelo pomembno, da se na kritike odziva bolj natančno in argumentirano v primerjavi z uporabniki, ki jih administratorji morda celo cenzurirajo. V kolikor so odzivi uredništva neprepričljivi ali sploh ne obstajajo, se ustvarja vtis o neustrezni usposobljenosti in etični oporečnosti medija. Predvsem pa izpade nenavadno, v kolikor uporabniki spletnega medija izkažejo več volje in zaskrbljenosti za podobo in ustrezen nivo medija od njihovih ustvarjalcev in uredništva.

Tehnične motnje

Največ pritožb se je v obdobju od maja 2010 do januarja 2011 zvrstilo zaradi tehničnih motenj oziroma motenj signala. Nekateri posamezniki so izrazili še več jeze, saj so morali

zaradi uvedbe digitalnega sistema tudi sami finančno prispevati, v kolikor so pred tem sprejemali program preko domače antene. V nekaterih primerih so se motnje pojavljale v določenih predelih (npr. Kostelska dolina) ob slabem vremenu. Pogosteje so pritožbe sporočale, da nekateri gledalci ne morejo spremljati športnih dogodkov preko T2. Nekateri so potrebovali določene dodatne informacije po digitalizaciji.

Pozitivna plat medalje je, da so bili pritožniki večinoma deležni ustreznih odgovorov in pomoči s strani odgovornih. V večini primerov so bile motnje povezane s težavami posameznega kableskega operaterja, o čemer so bili posamezniki v težavah tudi dosledno obveščeni. Vendar nekaj problemov, s katerimi se spopada tehnična služba, še ostaja.

Terminske zamude pri predvajanju oddaj in filmov

Pretirane zamude začetka predvajanja oddaj ali filmov so na žalost stalen pojav zadnjih let in temu primerno se pritožbe iz leta v leto le še povečujejo. Ignoranca do omenjenega problema s strani odgovornih je preveč očitna, da občinstvo ne bi občutilo takšnega odnosa kot izraz izrednega nespoštovanja. Zamude se pojavljajo pri predvajanju *Odmevov, Studia City, Polnočnega kluba, športnih prenosov filmov in nadaljevanj*. Odzivov na pritožbe praktično ni, v kolikor pa se le pojavi, vsebuje predvsem razlago, zakaj je do zamude prišlo, včasih celo natančno predložitev, koliko minut so posamezne oddaje ali oglasi trajali.

Občinstva ne zanima obvestilo, koliko časa je določena oddaja trajala, niti katera je trajala predolgo, ampak pričakujejo pozitivne spremembe. Pričakujejo, da se je TV Slovenija sposobna organizacijsko povezati in vzpostaviti mehanizem delovanja, ki bo omogočal odpravo pretiranih zamud (tudi do 25 minut!). Še posebej moteče je, da se kljub zamudi pred začetkom oddaje seveda odvije še dolg blok oglasnih sporočil, kar gledalci in gledalke razumejo kot načrtno vsiljevanje oglaševanja! Resnično tako tudi izpade. Izboljšave na tem področju so nujne in že danes prepozne!

Prepogosto predvajanje ponovitev

Pritožbe zaradi številnih ponovitev oddaj so na žalost prav tako tematika, ki je bila obravnavana že v lanskoletnem poročilu, v zadnjem času pa se je število kritik še povečalo, kar pomeni, da nezadovoljstvo zaradi prepogostega ponavljanja oddaj in zaradi izbora ponovitev še narašča. Več kritik se sicer zvrsti v poletnem počitniškem obdobju, ko nacionalna televizija zaradi dopustov predvaja toliko več ponovitev, vendar se pojavljajo tudi med letom.

Gledalci in gledalke se večinoma pritožujejo zaradi predvajanja **starih TV Dnevnikov**, saj so mnenja, da bi tudi v tem času bilo lahko na sporedu kaj bolj zanimivega, medtem ko bi se stare politične teme lahko predstavilo na bolj zgoščen in izvirno učinkovit način. Moti jih pomanjkanje alternative. Ko na primer jutranji program že tretje leto ponavlja oddajo **Na zdravje!**, niti na 2. programu ni na voljo vsebinsko dovolj drugačne ponudbe.

(op.: Stari dnevnik se nič več ne predvajajo).

Občinstvo na splošno meni, da je ponovitev absolutno preveč, pestrih in izvernih oddaj pa premalo, zaradi česar izražajo mnenje, da je prispevek, ki ga plačujejo, da bi spremljali zanimiv, kakovosten in izviren program, vsaj previsok, če ne kar popolnoma neupravičen.

Ustvarjalci programa bi morali biti zelo pazljivi, da tudi v okviru ponovitev s posebno občutljivostjo izbirajo čim bolj pisano in kakovostno ponudbo. Predvsem pa bi morali število ponovitev občutno zmanjšati.

Neustrezna raba slovenskega jezika ali izgovorjava tujih imen

Napačna ali neustrezna raba slovenskega jezika je prav tako aktualna tematika kritik s strani občinstva, ki se je pogosteje pojavljala že prejšnje leto. 9 kritik s tega področja se je nanašalo na televizijske, 2 pa tudi na radijske voditelje.

Javnost pričakuje, da bo pravilna in ustrezna uporaba slovenskega jezika televizijskih in radijskih voditeljev nacionalnega programa dosegala visoke profesionalne standarde, zato izražajo večjo občutljivost, kot bi jo morda v primeru komercialnega medija. Največ pritožb naslavlja televizijske športne komentatorje in ne dosti manj tudi voditelje drugih programov. Več jeze sproži, v kolikor se nepravilna izgovorjava pojavi v okviru kulturnih oddaj. Na primer napačna izgovorjava naslova Wagnerjeve opere ali kaj podobnega.

Več pozornosti bi bilo očitno treba nameniti tudi temu področju, kar pa se, glede na odzive, ni zgodilo.

Nekakovosten program (in preveč oglasov)

Tudi pripombe zaradi splošnega nezadovoljstva s kakovostjo televizijskega programa se v obdobju od maja 2010 do januarja 2011 niso v večjem številu pojavile prvič, ampak ostaja aktualna vsebina kritik iz prejšnjega leta.

Nekateri pritožniki zelo jasno opremijo kritičen pogled še s pobudami in predlogi, da bi nacionalni medij upravičil svoje poslanstvo s čim bolj izvirno in predvsem raznoliko ponudbo

na višjem vsebinskem in produkcijskem nivoju. Kritike se nanašajo predvsem na Razvedrilni program, a prav tako ne izostajajo želje po bolj zanimivem programu v okviru drugih uredništev. Pripomb je poleg vsebine deležna tudi vizualna oziroma grafična podoba televizijskih oddaj, ki sproža asociacije na zastarelost, dolgočasnost, neizvirnost in pomanjkanje občutka za bolj sodobne trende in pristope. Forma in vsebina recipročno vplivata na splošen vtis.

V okviru Razvedrilnega programa gledalci in gledalke pogrešajo več raznolike in pestre ponudbe. Zastopanje glasbenih oddaj je skopo, saj nacionalni program predstavlja predvsem narodnozabavni žanr in nudi premalo možnosti, da bi se slovenski sodobni izvajalci različnih zvrsti popularne glasbe preko privlačne oddaje predstavljali s svojimi izvirnimi ustvarjalnimi produkti. *(OP.:nove oddaje že uvedene v program)*

Pričakujejo novo produkcijo oddaj s svežimi pristopi pogovornega formata z gosti, pri čemer izražajo želje po bolj pisani izbiri povabljenih, saj se zdaj zdi, da se isti skromen nabor zastopanih zvezdnikov seli iz oddaje v oddajo na ene in iste teme.

Občinstvo zelo slabo sprejema prenizek nivo humorja, ki morda celo prestopi mejo žaljivosti. Družinska oddaja **Spet doma** je bila zaradi domnevno podcenjevalnega duhovičenja deležna posebne kritike. Humor je vsekakor pomemben segment Razvedrilnega programa, ki je pri občinstvu nadpovprečno zaželen, vendar se mnenje popolnoma spremeni, v kolikor komedija ni žlahtna, ampak morda celo banalna.

Več zadovoljstva izražajo gledalci in gledalke s kakovostjo dokumentarnih filmov, ki pa so na sporedu večinoma za večino gledalcev in gledalk v prepoznih večernih terminih.

Občinstvo večinoma dojema kot znak upadanja kakovosti programa prepogosto predvajanje oglasnih sporočil, pri čemer je bil še posebej poudarjen negativen vtis, ki ga pusti predvajanje oglasov med oddajo. Gledalke in gledalci ne sprejemajo s toleranco tako radikalno komercializacijo programa na nacionalni televiziji, h kateri tudi sami prispevajo finančna sredstva. Najmanj, kar pričakujejo, je, da bi lahko spremljali oddaje in filme nemoteno, brez vsiljevanja komercialnih sporočil.

Pripombe na kakovost programa bodo verjetno vedno obstajale, saj nikoli ni tako dobro, da ne bi moglo biti še bolje. Kritike naj služijo predvsem kot pobude za nadgradnjo. Obenem pa je treba priznati, da so nekatera zelo aktualna področja na nacionalni televiziji resnično popolnoma zapostavljena in se nekateri predstavljeni cilji zdijo bolj oddaljeni, kot bi bilo z nekaj volje in ustrezno izkoriščenega kreativnega potenciala potrebno.

Neuravnotežena glasnost zvoka

Neuravnotežena glasnost zvoka je še ena sporna tema, ki še od predhodnega leta obravnave ostaja med najbolj pogostimi in aktualnimi kritikami občinstva. Odziva s strani odgovornih predolgo ni bilo in se je pojavil šele pred kratkim. Vendar je iz vsebine razvidno, da usklajenega mnenja med tehničnim sektorjem in ustvarjalci oddaj ni, kar na žalost hkrati pomeni, da nekateri, ki bi morali pomembno prispevati k nujni spremembi, ne dojemajo pritožb občinstva dovolj resno in do občinstva dovolj spoštljivo. Tehnični kader, ki skrbi za zvok, mora nujno z večjo občutljivostjo pristopati k uravnoteženju zvoka in se nikakor sklicevati na subjektivno dožemanje od posameznika do posameznika. Dolgotrajne in številne kritike presegajo možen učinek najbolj lahkotnega izgovora o subjektivnih mnenjih ali doživljanjih česar koli že.

Pretirana razlika v glasnosti zvoka se pojavlja med preglasno predvajanimi oglasnimi sporočili v primerjavi s preostalim programom, zaradi česar se morajo gledalci in gledalke nenehno posluževati ročnega uravnavanja z daljinskim upravljalcem.

Še bolj moteče se neuravnoteženost zvoka pojavlja znotraj posameznih oddaj (***dokumentarne oddaje, Mednarodna obzorja, Globus, Čez Planke, Studio City, Kuhamo z Damjanom*** ...), pri katerih je glasbena podlaga prevečkrat tako močna, da gledalce ovira pri koncentraciji na govorni del, ki je vendarle ključnega pomena vsake oddaje.

Gre za pritožbe, ki se pojavljajo že predolgo, zadovoljivega konstruktivnega odziva s strani odgovornih pa prav tako predolgo ni.

Prepozni večerni termini predvajanja dokumentarnih oddaj

Pohvalnih odzivov so deležne dokumentarne oddaje. Občinstvo hkrati izraža želje po predvajanju več dokumentarcev o aktualnih temah iz sodobnega vsakdanjega življenja posameznika, pa tudi o naravi.

Ravno zaradi priljubljenosti dokumentarnih oddaj povzroča toliko večje razočaranje, ker so na sporedu v zelo poznih večernih terminih, ko večino gledalcev in gledalk že premaga obvezen spanec. Nekateri pritožniki zato sprašujejo, zakaj je najboljša programska ponudba na sporedu tako pozno in komu je potemtakem sploh namenjena.

Pozitiven odziv občinstva je treba vsekakor sprejeti kot pobudo, da si kvalitetne in zaželeno televizijske stvaritve zaslužijo bolj vroč termin. Še posebej dobrodošlo je, da javnost izraža naklonjenost programski ponudbi, ki ni manj zahtevne ali predvsem zabavne, ampak tudi poučne narave. Torej ne podcenjujmo občinstva!

PRILOGA

TV Slovenija

Oddaja Pogledi Slovenije:

Komentar (december) :

Že dlje časa me moti izrazito enostransko vodenje omenjene oddaje voditelja Uroša SLAKA. Nekateri lahko na široko razlagajo svoje poglede, drugim ne pustijo do besede, jih prekinja s tem, da jim skače v besedo in prekine nit njihovega odgovora, jih prekinja z oglasi, po končanih oglasih pa da besedo drugemu, če pa prekinjeni že dobi besedo, se v tem času izgubi smisel odgovora ...

Voditelj Uroš Slak:

... Varuhinja prav gotovo ve, da ima vsak voditelj svoj slog vodenja in tudi sam imam svojega, ki se je izoblikoval v zadnjih 13-ih letih vodenja različnih pogovornih televizijskih oddaj. In vse oddaje, ki sem jih vodil doslej so bile med gledalci vedno dobro sprejete. Če varuhinja v to ne verjame ji lahko postrežem tudi s statističnimi podatki. In žalosti me, da se kot Varuhinja gledalčevih pravic postavljate na stran dveh gledalcev in ne na stran 230.200 gledalcev, ki so recimo gledali zadnje Pogleda Slovenije. Če bi bil kot voditelj tako moteč pa menda ja ne mislite, da bi oddajo gledalo tako veliko število gledalcev. Menda ja ne menite, da bi tako veliko število gledalcev vsak četrtek gledalo Pogleda Slovenije če bi menili da so hujskaški, neverodostojni ali posploševalni. Nasprotno gledalci so Pogleda Slovenije sprejeli ravno zato, ker ne hujskajo, ker niso neverodostojni niti posploševalni ali pristranski, ampak opozarjajo na realne probleme ljudi v slovenski družbi, ki so tudi televizijski gledalci. In če to kdaj pa kdaj zmoti enega ali dva gledalca (za katerim lahko stoji tudi kakšna P.R agencija) se mi sploh ne zdi problematično, vsak ima svoj pogled. In zame je važen predvsem pogled teh 230.000 tisoče gledalcev ali celo več, ki kaže, da so to oddajo sprejeli in tudi mene kot voditelja oddaje, pa če je to komu všeč ali pa ne.

Komentar (september):

Spoštovani!

Oddaja Pogledi Slovenije, ki je bila na sporedu 30.9.2010 je bila po mojem mnenju zavajajoča, enostranska, nekateri prispevki "brez repa in glave", zato pa polni insinujacij, nekateri od gostov v studiu pa preprosto slabo pripravljeni oz. s pomanjkljivimi in enostranskimi informacijami.

A zavajajoča je bila že najava oddaje med osrednjim dnevnikom: voditelj Slak je med ostalimi dosežki, ki naj bi jih v oddaji pokazali, omenil tudi "da smo opravljali kontrolo po uradih kako v teh lepih sočnih dneh uradniki delajo". Ali sem dobro slišala? Kdo pa je kogarkoli iz javne televizije pooblastil, da opravlja kakršnokoli kontrolo (lektorji!)? G. Slak je, kolikor mi je znano, diplomirani pravnik, zato dobro ve, da opravljanje kontrole določa zakon. Mi, plačniki naročnine javne televizije ne pričakujemo, da bo opravljal nadzor, pač pa skrbela za program.

Žal se je v nadaljevanju oddaje izkazalo, da ni šlo le za spektakularno in zavajajočo napoved oddaje in da se je g. Bojan Traven res prepoznal v vlogi inšpektorja, ki z vključeno kamero "vpada" v pisarne Urada za enake možnosti, ki da so javni prostor, pri čemer komentira, da je bila ena od uradnic zaradi tega besna. Tudi sama bi bila besna, če bi me brez dovoljenja snemali medtem ko v pisarni delam. Ne vem, kje in kako je definiran javni prostor, a če so javni prostori nekega vladnega urada bo najbrž enako veljalo za javno televizijo. Oboje plačujemo davkoplačevalci. Pa vendar v vaše prostore ni mogoče vstopiti in izvajati kontrole ali ste v pisarnah in kaj tam delate.

G. Traven je zmotilo tudi to, da ga direktorica urada ni želela sprejeti, pri čemer se je pomenljivo vprašal ali je direktorica v pisarni? Vprašanje, ki insinuiira odgovor- itak, ni je, sodelavci so se pa zlagali in rekli, da ga ne želi sprejeti. To, da ima morda kako neodložljivo delo- ne, to ni mogoče, če se g. Traven pojavi. Tega ali se je morda najavil ali celo dogovoril za sestanek, nismo izvedeli. Zaključek je pa tako ali tako briljanten: ne le, da mu ne uspe priti do direktorice, tudi do sodelavk ne in to "dokaže" s posnetkom telefonskega klica, iz katerega je razvidno le, da bo ena od zaposlenih na uradu dosegljiva čez pol ure. Strašen dokaz, res! Ko sem npr. iskala vašo (varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev) telefonsko številko, da bi se glede oddaje pritožila, sem ugotovila, da imam možnost pritožbe le preko telefonskega odzivnika (poleg spleta in e-maila). G. Traven bi se najbrž vprašal ali ste v pisarni.

Kaj imajo tisti sprehajalci na Tromostovju in Prešernovem trgu skupnega z avtoprevozniki, uradniki in še kom iz prispevka, mi še danes ni jasno. Po mojem mnenju je hotel g. Traven povedati, da imajo javni uslužbenci varno zaposlitev, med delovnim časom se sprehajajo po soncu in so besni, če jim on in njegova ekipa vpada v pisarno s prižgano kamero. Za razliko od zaposlenih v zasebnem sektorju, ki prvega in drugega nimajo, se pa na javnih površinah radi snemajo.

Pa še o gostih v studiu: g. Ličen je za Urad za enake možnosti slišal prvič in se je o njihovih aktivnostih dal podučiti (domnevam) od avtorjev oddaje. Tako sklepam na osnovi njegove pripombe, da "če ta urad izda eno publikacijo na leto" ni razloga za njegov obstoj. Aktivnosti urada so razvidne iz njihove spletne strani. Če je g. Ličen strokovnjak za zasebni sektor, javni sektor pa ni njegova specialnost, bi ga moral vsaj voditelj opozoriti, da ta urad ne izda le eno publikacijo na leto. A potem bi trpela tendencioznost in enostranskost oddaje.

Oddaje Pogledi Slovenije sicer ne spremljam: tokrat sem naredila izjemo zaradi napovedi, ki jo omenjam na začetku. Ostro protestiram proti takim oddajam na javni televiziji in pozdravljam namero Urada za enake možnosti glede postopkov na novinarskem častnem razsodišču ter pri pooblaščenki za varstvo osebnih podatkov.

Novinar Bojan Traven:

NOVINARSKA OBJEKTIVNOST

Vest je objektivno dejstvo. Ostalo je komentar. V sredini devetdesetih se je v novinarstvu v razviti demokracijah pojavila dilema t.i. objektivnega novinarstva, ki je temeljito spremenila dožemanje t.i. objektivnega novinarstva in ga spremenila v t.i. »news with the face«. Začetek debate, s katero so na Zahodu že zdavnaj razčistili sega v poročanje o bosanski vojni BBC-jevega novinarja Martina Bella (kasneje kot neodvisni izvoljen v EP). Novinar se mora postaviti na stran pravičnosti (vzglede sodniki), sicer je le orodje v rokah različnih lobijev, ki jih enakovredno predstavlja. A z vestjo, kot objektivno vrednostjo ne sme manipulirati.

Varuhinja, to so moja temeljna izhodišča, ki me vodijo pri kateremkoli televizijskem delu.

Zato Veroniki Sorko iz Urada za enake možnosti odgovarjam:

Urad za enake možnosti je predmet diskusije že od začetka reforme javne uprave iz leta 2002. A so politični interesi zmagali, zato je Urad, kljub temu da je stroka menila drugače obstal. (vmes je bil ukinjen). Urad za enake možnosti je z desetimi zaposlenimi, ki so v zadnjih letih tudi napredovali v izobraževalnem sistemu (vir: novinarska raziskava), po javno dostopnih podatkih nazadnje izdal mnenje o posameznem primeru (delo zagovornika enakih možnosti) v letu 2009. Na spletnih straneh ima v primerjavi z drugimi uradi (informacijska pooblaščenka, UPK, Urad za mladino) izpostavljenih manj projektov, kot kdorkoli drugi. Zadnja zaposlitev (Barbara Tavž Žgajner) pa je bila predmet javne diskusije. Zato Urad po vseh novinarskih zakonitostih kliče po novinarski obdelavi – tudi kot simbol neučinkovite javne uprave. Pri tem sem uporabil tehniko presenečenja (pri tem pa prijazno obvestil nekatere nadrejene delavcem Urada, ob prošnji, naj molčijo) in vkorakal na urad uro pred iztekom delovnega dneva. Nekaj podobnega sem storil tudi na drugih uradih, kjer so bili vsi prisotni, sprejel pa me je tudi direktor. Le z uporabo te novinarske tehnike lahko prideš do rezultatov. Bi pa Veroniko Sorko, ki si je po objavljenem prispevku vzela veliko časa in medijem razpošljala prijave na vse možne inštitucije (prijava informacijski pooblaščenki, prijava razsodišču DNS) vprašal, ali je to počela v svojem delovnem času? In če bo takšno

zavzetost kazala tudi pri delu, bom z veseljem poročal o tem, kako se je v Sloveniji zmanjšala neenakost med spoloma, saj sama tema, še kako kliče po novinarski obdelavi. A kaj, ko novinarji, kljub temu, da ima država institucijo, ki se sistematično ukvarja s tem vprašanjem in tudi rešitvami (le kje so vsi predlogi po spremembi zakonodaje, javna opozorila posameznim podjetjem, obiski na terenu ipd.) nimamo nikakršnih podatkov, kaj šele raziskav o tem vprašanju.

Drug primer, priprava raziskave ob stanju ob množičnem vrednotenju nepremičnin:

Vsaka teza v oddaji je temeljila na raziskavah, ki so bile opravljene tako v naši redakciji kot v redakciji oddaje Tarča. Zato je kakršnokoli posploševanje o neumestnosti, pavšalnosti, slabi pripravi ostro zavračam. Je pa problem, ker so medijske agencije (PR projekta vodi ena najmočnejših medijskih agencij v državi) popolnoma zablokirale medijske prostor, saj mediji niso poročali o kaosu, ki se je prejšnji teden zgodil v državi. Zato je po mojem mnenju ključno vprašanje za Varuhinjo, zakaj gledalci TV Slovenije niso bili obveščeni o vseh aspektih tega problema že prej in to na kritični način, glede na stanje, ki se dogaja po uradih. Primer skrajnega neobjektivnega poročanja pod vplivom agencij se je namreč zgodil v TV Dnevniku na dan oddaje. In dvomim, da se bo poročanje o tem nadaljevalo. Pismo, ki ga je angažirana gledalka poslala pa je samo eno izmed pisem, ki so v absolutni manjšini. Pozitivnih izkušenj je namreč enako nič, kar je seveda logična posledica načina priprave projekta množičnega vrednotenja nepremičnin. Bi pa ob tem Varuhinjo opozoril na previdnost pri upoštevanju takšnih pisem, kjer ni jasna identiteta pritožnika, saj tovrstno pritoževanje pogosto uporabljajo medijske agencije kot del svoje PR oz. spin kampanje.

Oddaja Odmevi:

Komentar (september):

*Začudilo me je, da RTV Slovenija v nobeni oddaji **niti z besedo ni objavila prispevka glede ugotovitev računskega sodišča**, čeprav je tiskovno konferenco dne 31.8.2010 ves čas snemala ekipa RTV Slovenije.*

Glede na prispevke, objavljene v naslednjih dneh v osrednjih informativnih oddajah, ter v primerjavi s prispevki o tej temi, ki so jo objavili tako STA kot tudi drugi mediji, se postavlja veliko vprašanje, zakaj RTV Slovenija o tem ni poročala. Kljub dosedanjim ostrim odzivom Splošne plovbe d.o.o. na vsako objavo prispevkov, povezanih z nepravilnostmi v tej družbi na RTV Slovenija, predvidevam, da zadnja ne objava ugotovitev računskega sodišča ni v povezavi z oddajo Med valovi, katere sponzor je Splošna plovba d.o.o. Portorož in z njenim predsednikom uprave ter njegovo partnerico novinarko RTV Slovenija Eugenijo Carl.

Če tema (gre za ugotovitev nepravilnosti pri zelo odmevni prodaji edinega slovenskega ladjarja v letu 2007, ki jo je za RTV Slovenija pokrivala novinarka Eugenija Carl) ni zanimiva za

uredništvo, pa je vsekakor zanimiva za najširši krog gledalcev, sploh glede na objavljanje zgodb o drugih prodajah državnega premoženja. Zneski so popolnoma primerljivi tudi z zneski v zgodbi o Patrii. Vprašati pa se je potrebno o stroških, ki so RTV Sloveniji nastali zaradi snemalne ekipe, katere posnetki niso bili uporabljeni.

Odgovorni urednik Rajko Gerič:

Tematika glede na razvoj dnevnih dogodkov ni bila tako pomembna, da bi jo uvrstili v dnevno informativne oddaje. Informativni program vsak dan s svojimi novinarji in ekipami pokrije bistveno več dogodkov kot jih kasneje objavi v informativnih oddajah. Ko se ekipe vrnejo s terena uredniki presodijo katere teme se bodo avtorsko obdelale, katere bomo objavili kot vesti in katerih ne bomo objavili. Gre za običajen sistem dela vseh velikih informativnih sistemov in šele s selekcijo novic lahko pridemo do dobrih informativnih vsebin. Seveda se kateremu od gledalcev zdi posamezna tema izredno pomembna vendar v informativnem programu skušamo zajeti interes širšega kroga gledalcev, ki se pogosto seveda ne ujema s posameznimi interesi.

Komentar (oktober):

... Posebna točka je izbor tem za informativni program. Tako kot je odgovorni urednik g. Gerič ocenil, da predstavitev ugotovitev računskega sodišča o nezakonitostih pri prodaji našega edinega ladjarja Splošne plovbe niso zanimive za širši slovenski prostor, tako tudi ni nikoli informativni program poročal o naših prizadevanjih za spoštovanje zakonitosti poslovanja javnega zavoda in komercialnih TV postaj, ki že družno, od takrat ko je bil sprejet prvi zakon o medijih leta 2001, kršijo kvote slovenske in evropske neodvisne produkcije, ter kvote EU programov v letnem oddajnem času. Negativno mnenje Sloveniji je pred 14 dnevi izrekla tudi EU komisija za medije. Mediji pa nič. Nobene okrogle mize, nikakršne javne obravnave... Dolgočasno prebiranje selekcioniranih poročil, ki jih skupaj z novinarji preberemo zjutraj iz tiska je postala praksa raziskovalnih novinarjev na Nacionalki. In točno zaradi tega uredniškega stola je že vrsto let cel zavod talec političnih spletk prejšnjih, trenutnih in bodočih političnih opcij. Njihova glava je taka, kot je osrednja informativna oddaja in njena likovna podoba s sceno in lučjo vred - ostala v prejšnjem stoletju

...Dolgočasno prebiranje selekcioniranih poročil, ki jih skupaj z novinarji preberemo zjutraj iz tiska je postala praksa raziskovalnih novinarjev na Nacionalki. In točno zaradi tega uredniškega stola je že vrsto let cel zavod talec političnih spletk prejšnjih, trenutnih in bodočih političnih opcij. Njihova glava je taka, kot je osrednja informativna oddaja in njena likovna podoba s sceno in lučjo vred - ostala v prejšnjem stoletju ...

Oddaja Omizje: Po Cancunu:

Nataša Rijavec Bartha, v. d. odgovornega urednika IP TVS:

Voditeljica oddaje Vida Petrovič je vse goste pred oddajo seznanila o njeni vsebini, posebej poudarila, da bo konferenca v Cancunu le iztočnica za pogovor in jim pisno poslala naslednja izhodišča pogovora:

-Kaj bo prinesla konferenca v Cancunu?

-Kaj to pomeni za Slovenijo?

-Kaj Slovenija potrebuje?

-Zakaj potrebujemo podnebni dogovor?

-Koliko je Slovenija pri tem samostojna in koliko odvisna od evropske in globalnih politik?

To so bila izhodišča oddaje, pri čemer je voditeljica posebej poudarila, da so bili vsi gostje tudi vabljeni tudi na poseben pogovor pred oddajo. V tistem tednu smo na TVS na temo Cancuna imeli tudi oddajo Globus, še pred tem je o konferenci v dnevnoinformativnih oddajah podrobneje poročala naša posebna poročevalka. Zato je bila oddaja Omizje zasnovana bolj polemično, temeljila je na komentarju doseženega v Cancunu in je vključila tudi sogovornika, znanstvenika, ki sta do podnebnih sprememb ali, bolje povedano, vzrokov, zaradi katerih prihaja do teh sprememb, skeptična. Naj poudarimo, da je bila sestava oddaje uravnotežena, gostili smo dva predstavnika vlade in neposredna udeleženca konference, dva okoljevarstvenika in predstavnico Agencije za okolje. Dejstvo je, da bil eden izmed sogovornikov v oddaji bolj provokativen in agresiven, vendar ga je voditeljica večkrat prekinila, da bi zagotovila besedo vsem sogovornikom.

Problematika podnebnih sprememb je zagotovo ena ključnih tem sodobnega sveta in tudi Slovenije, zato ji bo Informativni program Televizije Slovenija zagotovo namenil ustrezno pozornost in pri tem posebej računa tudi na sodelovanje nevladnih organizacij.

Komentar (december - objavljen v januarskem poročilu)

Spoštovani,

zahvaljujemo se vam za hiter odgovor. Verjamemo, da stojite za delom svoje novinarke, vendar pa menimo, da je naša kritika vseeno upravičena in žal nam je, da je ne želite razumeti.

Omenjena novinarka nas je obvestila o iztočnicah oddaje, vendar se očitno sama ni bila sposobna držati planirane teme in je s svojim vodenjem zapeljala v enosmerno, slepo ulico. Večji del oddaje je bil namenjen vprašanju vzrokov podnebnih sprememb, ki v okviru mednarodnega podnebnega procesa nima prostora. Seveda s tem ne želimo reči, da o tem ne poteka razprava, vendar njeno mesto ni v okviru pogajalskega procesa, o katerem smo mislili, da bo potekala razprava v oddaji. Če bi novinarka pristopila strokovno korektno, bi vse govorce vnaprej obvestila, da bo oddaja posvečena vprašanju ali ima podnebni pogajalski proces dovolj trdno znanstveno osnovo za problem, ki ga poskuša razrešiti? Narediti oddajo o podnebnem pogajalskem procesu (oz. Cancunu), v kateri teče pogovor o vzrokih za podnebne spremembe, je nestrokovno. Poleg tega pravite, da ste bila v oddajo povabljen znanstvenika. Sprašujemo vas, za katero področje sta bila gospoda, ki sta bila predstavljena

kot prestavnika znanstvene sfere, znanstvenika oz. koliko kompetentna sta za razpravljane o problematiki podnebja.

Nevladne organizacije smo pripravljene javno sodelovati v resnih debati o podnebnih spremembah, vendar ne pri hranjenju družbe spektakla, čemer je pripomogla oddaja Omizje: Po Cancunu. Obžalujemo, da ni pripravljenosti za sprejem naše kritike in kritike mnogih gledalcev, ki so se po oddaji oglasili in hkrati upamo, da se oddaji Omizje takšni lapsusi ne bodo dogajali tudi v bodoče.

Lep pozdrav

Ponovitev dokumentarne oddaje *Zločin, ki ne zastara* na Dan mrtvih:

Komentar (november):

Na tem mestu bi rada izrazila podporo in odobravanje tovrstnih oddaj, ker z razkrivanjem dejstev, kot so, pripomorejo k soočenju z resnico naroda, ki je potrebna za sprejetje zgodovine, za obsodbo zločinov, ki so se zgodili in končno za spravo v narodu.

Komentar (november)

*Vse lepo in prav, tudi taka oddaja, kot je bila na 2. sporedu SLO TV včeraj zvečer (ponedeljek, 1. 10. 2010 ob 21.00 uri) in je zapolnila programski čas, ki je sicer namenjen oddaji Studio City, mora biti enkrat na sporedu (**a že spet?!).** Ampak, ali je res tako težko najti kak drug termin??!! Studio City je letos že toliko krat odpadel,... Celo prvenstvo v nogometu, pa v košarki, cel avgust in sedaj spet. Zahtevam, da se v zvezi z oddajo Studio City takoj vzpostavi "kontinuiteta" predvajanja,... za vse ostalo pa, prosim, najdete druge termine predvajanj.*

Tehnične motnje:

Komentar (avgust):

*»Zanima me zakaj **v Kostelski dolini ob vsakem večjem grmenju ostanemo brez programa?** Naročnine zato nimamo nič zmanjšane. Branje teleteksta pa je posebna loterija, enkrat dela, enkrat ne. Smo na meji s Hrvatsko, oni imajo že digitalno oddajanje. Kupili smo neko škatlico MP4 (ne vem če sem prav napisala), da bomo lahko gledali digitalno, ampak je tako slab signal, da se med oddajo kar izgubi. Ali vam je morda znano kdaj bo kaj bolje?«*

Dipl.Ing. Miran Dolenc, vodja organizacijske enote Oddajniki in zveze:

Glede na dejstvo, da RTVS res nima nič pri tem, bi gledalca napotil na njegovega kableskega operaterja.

Komentar (september)

Preko T2 ne morem spremljati športnih dogodkov in sprašujem, zakaj?

Dipl.Ing. Miran Dolenc, vodja organizacijske enote Oddajniki in zveze:

Gledalka se mora obrniti na svojega operaterja.

Komentar (december)

V pismu je gledalec zapisal, da ima velike težave s spremljanjem programa, (neprenehne motnje), da se je že dogovarjal s tehniki RTVSLO, da bodo predlagali Apecu, naj določi nov kanal za oddajanje prvega multipleksa iz lokacije Šance in ga zanima, kdaj bodo težave odpravljene.

Terminske zamude predvajanja oddaj:

Komentar (junij)

*Težava je v tem, da se TV Slovenija **ne drži točnega časa**, ko je ena oddaja napovedana za predvajanje. Včerajšnji primer: čakala sem na predvajanje **kriminalke Wallander**. V tiskanih medijih je bil označen pričetek ob **22.50** uri, na teletextu ob **23.10**, oddaja pa se je dejansko pričela ob **23.34** uri. **Gledalci smo morali "uživati" ob reklamah dobrih 20 minut**. Z ozirom, da je naslednji dan delovni dan, ko moram vstati že ob 6 uri, sem televizor lahko samo še ugasnila in šla spat."*

Komentar (september)

Oddaja Polnočni klub je v petek, 15.10., zamujala z začetkom predvajanja za 12 minut (!), kar ne more biti plod neznanja ali nenatančnosti. Od začetka Odmevov ob 22.00 je to kar 20% napaka, kar je nemogoče obrazložiti s kakršnimi koli objektivnimi dejstvi (v petek ni bilo nobene poplave, potresa, stavke, padca vlade, tehnične napake ipd).

Boštjan Dvornik, vodja skupine za predvajanje programa:

Predviden začetek prve oddaje po Odmevih je bil 23:08:30 (23:05), dejansko pa je bila predvajana ob 23:16:32. Vzrok je potrebno poiskati v daljših Odmevih (4 minute), kultura, šport in vreme so bili daljši po minuto. Skupaj je bil informativni blok daljši 7 minut.

Prepogoste ponovitve oddaj:

Komentar (julij)

Zanima me, zakaj gledalcem že tretje poletje zapored v času šolskih počitnic namesto oddaje *Dobro jutro* ponujate ogled ponovitev oddaj *Na zdravje!*. Res ni vsebin, s katerimi bi gledalcem lahko postregli?

Nisem ljubiteljica te vrste oddaj, razumem pa, da jih določena skupina gledalcev želi. V času rednega predvajanja oddaje (eden od boljših vikend terminov) pač gledam program ene od komercialnih televizij ali pa oddaje na hrvaški televiziji. Vsako poletno jutro pa si res ne želim juckanja in poskočnic, senika.

Žal mi televizija, za katero moram plačevati naročnino, ne ponuja alternative. Na drugem programu se v tem času vrti "zabavni" infokanal.

Enako je s ponavljanjem dnevnikov iz leta 1992. Najprej zvečer na prvem programu, če je kdo zamudil, pa ponovitev-ponovitev na drugem naslednje dopoldne. Se o dogodkih iz naše bližnje zgodovine res ne da spregovoriti na bolj zgoščen način, izluščiti pomembnih dogodkov in se tako izogniti ponavljanju celih oddaj? Pogrešam več dokumentarnih in izobraževalnih oddaj, poljudnoznanstvenih serij o naravi, živalih, tehniki.... Pogrešam zabavne oddaje tipa *Res je!*

Ja, oddaje z željeno tematiko lahko poiščem na *National Geographic*, *Animal Planetu*, *Discoveryju*... Menim pa, da bi RTV svojim gledalcem lahko ponudila več. Nekoč je.«

Komentar (julij)

televizija ni med mojimi glavnimi mediji, vendar pa me vsako poletje zmoti spored ponavljajočih, iz naftalina vzetih oddaj. **Vse te sem že večkrat plačala in ne vidim razloga, da bi jih ponovno plačala.** Sprašujem ali ni del naročnine neupravičeno zaračunan v obdobju ponavljanj (julij in avgust).«

Neustrezna raba slovenskega jezika in izgovorjava tujih imen:

Komentar (julij)

Lepo prosim, vprašajte **Tomaža Kovšco**, ali je kdaj slišal za slovenščino, slovenski jezik in kako lahko izusti takšno bedarijo kot jo je danes **v prenosu Toura 2010:**

"BI MU ZNAL ODGOVARJATI TA POLOŽEN KLANEC"...

Sprašujem vas, kako lahko položen klanec odgovori?«

Komentar (junij):

Sramotno in nedopustno je, da se v istem večeru zgodi, da dve novinarki, ki jih spremljamo v prispevkih o kulturi napačno izgovorita ime Wagnerjeve opere Lohengrin (v oddaji Kultura Nina Cijan in Polona Balantič). Gre za nepoznavanje dela in če že ne znata nemško, naj se o pravilni izgovoravi vsaj posvetujeta.

Nekakovosten program in vizualna podoba

Komentar (junij)

Med gledanjem osrednjih poročil je /ne/inovativni režiser ob prispevku o drogah ponovno v totalu prikazoval pripravo mamil. Ne morete verjeti, kako me ta cenena in izrabljena "kreativnost" moti!

Glede na to, da se mi zdi javna TV hiša še vedno na visokem nivoju, ne glede na aktualno oblast, Vas prosim, če povprašate odgovorne avtorje, zakaj npr. ob poročilu o slovenski vojski ne kažejo . . . partizanov?!

P.S.: Podobno se dogaja pri finančnih novicah, poneverbah ali ropih. Ob komentarju vedno prikazujejo preštevanje bankovcev: dinarjev, tolarjev, evrov ... Naporno, dolgočasno in butasto!

Komentar (oktober)

Pogosto se pri ocenjevanju RTV Slovenija beseda vrti zgolj okrog vsebine, le redko kdaj pa sem zasledil, da bi se kdo posvetil tudi formi. Ne rečem, da razprava o vsebini ni pomembna, vseeno pa me čudi, kako se je javni servis RTV v dolgih letih, po mojem mnenju, vedno precej mačehovsko obnašal do grafične kot tudi zvočne podobe (grafična in zvočna v primeru TV in zvočna v primeru radia). Na tem mestu se ne bi želel spuščati v ugibanja glede razlogov (morebitna kadrovska podhranjenost, toge "starokopitne" vodstvene oziroma odločevalske strukture, ...) zato podajam le nekaj primerov:

1. ZNAK ZA KANAL: Od devetdesetih let dalje sem lahko spremljal spreminjanje znaka na robu ekrana. Pri vsaki spremembi sem bil bolj razočaran. V tem pogledu je bila še najboljša siva verzija iz začetka 90-tih.

2. GRAFIČNA PODOBA DNEVNIKA, ODMEVOV, VRMENA: Grozljiva podoba. Najbolj nesrečna je bila sicer tista z velikimi pikami v ozadju in čudno plastično sivo mizo v ospredju. Ni mi jasno od kod se jemljejo ideje. Vsaka "prenova" je hladen tuš za vse tiste, ki jim dizajn in

estetika vsaj malo pomenita. Ni mi jasno, zakaj se preprosto ne kopira tujih (zahodnih tv postaj.)

PRENOSNI RAČUNALNIK PRI DNEVNIKU: Morda gre pri prisotnosti laptopa na mizi napovedovalca za eno izmed najbolj nesrečnih potez v sklopu celostne podobe dnevnika. Kdor si je to izmislil, bi se lahko zavedal, da tovrstne naprave kaj hitro dobijo "zastarelo patino" in postanejo zelo neugleden del inventarja. Laično predvidevam, da imajo v tujini razne ekrane prikladno skrite v pultu oziroma za kamero. Tudi pri namestitvi ekranov za napovedovalcem je po moje potrebno izbrati takšne kose, ki po dveh letih ne bodo izgledali zastarelo.

Tudi pri vremenu bi se dalo razpredati o lepši uvodni špici, lepših animiranih zemljevidih, malce bolj sodobno oblečenih vremenarjih itd. Na splošno bi bilo potrebno modernizirati vse najavne špice vaših oddaj.

3. ZVOČNA PODOBA: So vaši zvočni tehniki že kdaj preklopili na kak germanski oziroma "zahodni" kanal? Očitno ne. Naša zvočna podoba je kot kaka vaška budnica, medtem, ko v tujini uporabljajo bolj subtilne in sofisticirane melodije.

4. TV SLO3:

Na tem mestu bi lahko diskutiral o potrebnosti tega kanala, pa bi se raje osredotočil na grafično podobo, ki ne samo, da mi deluje popolnoma amaterska, ampak tudi nima kaj dosti skupnega s preostalima programoma. Kje je skupna rdeča nit in design med vsemi tremi kanali? Človek ima občutek, da so bile uvodne špice narejene v powerpointu.

Ker ne bi želel zgolj kritizirati, naj na koncu vseeno pohvalim spremembe oglasnih špic (približno solidno) in tiste za intermeco, ko se na koncu izpiše ime televizije.

Na koncu vam prilagam še nekaj linkov najavnih špic, za katere menim, da bi lahko služile kot oporne točke pri morebitni prenovi grafične in zvočne podobe RTV SLO.

BBC zvok:

<http://www.youtube.com/watch?v=wY4lpgQWzzw>

BBC špica:

<http://www.youtube.com/watch?v=mmoC6cBZ0sY&feature=related>

ARD poročila:

<http://www.tagesschau.de/multimedia/sendung/ts20602.html>

SVT Poročila:

<http://svtplay.se/t/103261/rapport>

Zahvaljujem se za vaš čas ter upam, da nisem bil predolg. Želim si, da bom kdaj v prihodnosti z veseljem gledal nacionalno tv ter da mi njena grafična podoba ne bo kazila doma :)

Lep pozdrav ter hvala za morebiten odgovor.

Neuravnotežena glasnost zvoka

Komentar (avgust)

Na Vas se obračam kot dokaj reden gledalec in poslušalec RTV Slovenija. TV oddaje, ki jih redno spremljam so predvsem Dnevnik, Globus, Studio City, Mednarodna obzorja, dokumentarne ter zgodovinske oddaje.

Žal je pri vseh navedenih oddajah skoraj vedno problem morebitno zvočno ozadje. Zvočno ozadje (običajno glasba) je tako močno v primerjavi z govorom, da je te oddaje pogosto nemožne spremljati. Zadnji primer je bila sinočnja (2.11.2010 ob 21:00 na RTV 1) oddaja **Mednarodna obzorja: Kitajska**, ko sem bil zaradi izredno glasne glasbe v ozadju prisiljen izključiti zvok. To se zelo pogosto dogaja tudi v oddaji Studio City.

Prepozni večerni termini predvajanja dokumentarnih oddaj

Komentar (oktober)

Sinoči sem na SLO 1 gledala švicarsko dokumentarno oddajo Zdravje naprodaj. Na sporedu je bila zelo pozno, ob 23.15 in je trajala preko polnoči. Vseeno vsa vsebina ni šla mimo mene in prvo, kar je bilo zjutraj, sem prižgala računalnik in brskala po sporedu, kdaj je ponovitev. Nič nisem našla, čeprav ponavadi dokumentarne oddaje ponavljate v naslednjih dneh dopoldne ali popoldne na istem ali drugem programu. Skratka: lepo prosim, da ponovite oddajo v terminu do 22. ure zvečer.

Preveč oglasov

Komentar (oktober)

Nedopustno je, da med tako pomembno oddajo, ko sedi v studiu minister, v tem primeru ministrica, ko cela Slovenija stoji zaradi stavke javnega sektorja, predvajate nenormalno ogromno oglasnih blokov, kot da je to najbolj komercialna oddaja produkcije RTV SLO.

Radio Slovenija

Pristransko novinarsko delo:

Komentar (december):

»... Radio Slovenija – prvi program, (OP: MM: gre za Val 202) krši 8. člen Konvencije združenih narodov o pravicah invalidov, ki pravi, da morajo države zagotoviti prikazovanje pozitivne podobe o invalidih. Že v oddaji Vroči mikrofon je bila ta podoba popačena, danes zjutraj, ko poslušalci izbirajo ime tedna, pa ponovno, saj je dana možnost poslušalcem, da po mili volji napadajo uveljavljen sistem invalidskega varstva in financiranja posebnih socialnih programov preko invalidskih organizacij Slovenije, ob tem, ko obrazlagajo svoj glas za gospoda, Ivana Suhadolnika, ki se je menda znal upreti tema sistemoma. Ob tem se v javnosti ustvarja negativna podoba o državnem svetniku invalidu gospodu Borisu Šušteršiču, državnem svetniku in invalidu ...! To poslušalci dojemajo kot gonjo ene skupine invalidov proti invalidski organiziranosti in financiranju, ki temelji na zakonskih osnovah, torej proti obstoječemu pravnemu redu.

Odgovorni urednik Vala 202 Mirko Štular:

Spoštovani,

naj vam kolikor se le da temeljito odgovorim na vaše elektronsko pismo.

V Vročem mikrofonu na Valu 202 smo prejšnji četrtek dejansko novinarsko obravnavali delitev denarja invalidskim organizacijam. Problematiko smo osvetlili z več strani in v novinarski prispevek vključili mnenje Računskega sodišča ter Komisije za preprečevanje korupcije. O delitvi denarja je govoril tudi direktor FIHO g. Janez Jug. Seveda smo k sodelovanju v oddaji Vroči mikrofon povabili tudi g. Borisa Šušteršiča, ki ga omenjate, saj se v procesu delitve denarja invalidskim organizacijam pojavlja v več funkcijah. Sodelovanje v oddaji je zavrnil in obljubil, da bo na naša vprašanja odgovarjal po zaključku delitve denarja organizacijam. Ta pogovor smo ob zaključku oddaje Vroči mikrofon tudi napovedali. Sicer smo v oddaji govorili z mnogimi poznavalci invalidske problematike.

Vroči mikrofon lahko poslušate v arhivu RTV Slovenija prek povezave <http://bit.ly/eiWnnpf>.

Po tednu invalidov smo se odločili, da med kandidate za Ime tedna na Valu 202 uvrstimo tudi človeka, ki je za invalide veliko storil, Iztoka Suhadolnika, žal pa Zveza društev za cerebralno paralizo ni med tistimi, ki se pogovarjajo o delitvi denarja invalidskim organizacijam. V eter so mu glasove namenili mnogi, ki se jih financiranje invalidskih organizacij dotika in zato tudi konkretno omenili problematiko. Glede na število glasov, ki jih je Iztok Suhadolc dobil, smo prepričani, da je bila uvrstitev med Imena tedna prava odločitev. Res pa je, da na raven

glasovalcev v živo ne moremo vplivati v celoti, ti glasujejo in utemeljujejo svoje glasove po svojem lastnem prepričanju in na sebi lasten način, tako kot zadevo razumejo sami. To pa še ne pomeni, da jih mi k negativnemu izražanju mnenj kakorkoli spodbujamo ali da se strinjamo z vsakim izrečenim mnenjem. Prav nasprotno, voditelji praviloma skrbijo tudi za visoko raven komunikacije v našem etru. Kljub temu včasih pride do zdrsa, kar pa še ne pomeni, da to kdorkoli počne načrtno ali namenoma.

V etru Vala 202 o invalidih nismo govorili slabšalno, da pa se novinarji zanimamo za delitev javnega denarja, je tudi naša dolžnost. Predvsem pa imajo in imamo pravico vsi skupaj do transparentnosti in pravilne porabe javnega denarja. Zato bomo tudi v prihodnje natančno spremljali finančne in druge lastniške tokove javnega denarja, namenjenega invalidskim organizacijam. Transparentnost finančne plati, ki na invalide in njihove organizacije ne meče nobene sence dvoma, pa je najbrž v interesu ne samo splošne, ampak tudi njihove javnosti.

Na Valu 202 vsebinam o invalidih sicer redno in sistematično namenjamo programsko pozornost.

Kot zanimivost naj omenim, da prav zdaj, ko to pišem, v našem programu /oddaja Danes do 13h/, poslušam prispevek o položaju invalidov v družini, napovedan s stavkom: »Biti drugačen še ne pomeni biti izključen ali privilegiran, vsi pa si moramo prizadevati, da bo vključevanje invalidov v vsakdanje življenje, družino in družbo tako zanje kot družino čim uspešnejše.« Stavek v marsičem povzema naše stališče do obravnave invalidske tematike v programu Vala 202 in programih Radia Slovenija nasploh.

V potrditev zgoraj napisanega, pa tudi za predstavo, da v našem programu o posebej ranljivih skupinah ljudi v družbi nikakor ne želimo in dejansko ne govorimo slabšalno, vam pošiljam seznam letošnjih ključnih, torej daljših in posebej - tej in sorodnim tematikam - namenjenih oddaj na Valu 202. V naše akcije Ime tedna-Ime leta vključujemo humanitarno noto, prispevke od SMS glasovanja pa kanaliziramo k humanitarnim organizacijam, tudi invalidskim. Čeprav gre za simbolne zneske, nam je pomembnejša programska pozornost, ki jo s tem dobijo, ter pozitivna gesta, da nam ni vseeno. Kar se pa popravka tiče, tako kot je naš novinar zares želel g. Šušteršiča vključiti že v oddajo Vroči mikrofoni, tako smo mu ponudili in celo napovedali, da ga bomo gostili, ko bo o tem pripravljen govoriti. To še vedno drži, prav tako pa nameravamo tudi vnaprej budno spremljati tematiko invalidov in ponuditi čim širši nabor pogledov na problematiko - tudi delitve denarja med invalidske organizacije. Za utemeljena in argumentirana mnenja se vedno najde programski čas in način, da se slišijo tudi drugačni pogledi. Volja in pripravljenost na naši strani vsekakor sta, pa tudi dobronamernosti ne odrekamo, prav nasprotno, četudi imate po tej konkretni izkušnji morda drugačen vtis.

Odgovor pritožnika (december):

Zahvaljujem se vam za vaše posredovanje pri tem pismu poslušalcev. Zadovoljnih bo kljub odgovoru gospoda Štularja še nekaj poslušalcev, ki z vsebino odgovora ne bodo seznanjeni, nekateri bodo še naprej prepričani, da je bil kršen 8. člen Konvencije ZN o pravicah invalidov, ker so si zapomnili ostre in neopravičene kritike klicalcev pri izbiranju imena tedna, s katerimi so poslušalci, ki so izbirali ime, natresli veliko neresnic. Iz tega razloga, je bila podoba o invalidih zares prikazana zelo negativno. Potolažen sem pa sam zato, ker Val 202 namerava vendarle še naprej objektivno poročati o invalidski problematiki in v ta namen povabiti ponovno državnega svetnika za področje socialnega varstva in tudi v drugih funkcijah, gospoda Borisa Šušteršiča, morda pa še koga. Še enkrat hvala za vaš prispevek in prav prijeten veseli december vam želim.

Nestrpen, vulgaren govor in pohvale:

Komentar (november):

*zivim v Avstriji, in ker prebijem veliko casa v avtu, sem tudi zvest poslusalec **radijskih oddaj, najraje slovenskih programov.** Tu se zacne moja tezava, ker se mi zdi, da slovenski radio naredi vse, da bi se mi posteno priskutil. To pa zaradi oddaj kontaktnega znacaja tipa **Ime tedna** in podobnih, kjer se kot kaze namenoma postavljajo vprasanja, teme in trditve, ki ze tako **polarizirano slovensko javnost spodbujajo k temu, da tvorno sodeluje pri ustvarjanju nestrpnosti in sovrastva.** Tudi oddaje, kjer voditelji neduhovito modrujejo, poslusalci pa zasipajo eter z gostilniskim cvekom me pripravijo, da uglasim sprejemnik na ORF, kjer me v jutranjih urah informirajo in sarmantno zabavajo. Nimam navade pritozevati se, saj v trznem sistemu vsak izbira proizvod, ki mu ugaja, vendar je **oddaja Toplovod** v torek izbila sodu dno. Ob poslusanju sem tako ohromel, da niti nisem mogel ugasniti sprejemnika. Tako so medijsko nevajeni govorci z dvomljivimi eticnimi in inteligencnimi kvalitetami hodili cinicnemu voditelju na limanice, ki je vse skupaj v spodbujal in se sprenevedal ter se kraljevsko zabaval medtem, ko so se potoki gnojnice zivali dalje. ...Tako se vasa hisa posredno norcuje iz resnih stvari,.. brez da bi imela kakrsen namen le-te konstruktivno obravnavati ali celo pripomoci k resitvi... Za konec **izrekam pohvale svetovalnim servisom in informativnim oddajam, kot tudi nocnim programom.***

Z upanjem na kratek odgovor, ki mi bo povedal, da je ta dopis sploh kdo prebral, vas lepo pozdravljam.

Katja Černela, urednica večernega in nočnega programa Val 202:

Spoštovani,

hvala za vašo pripombo, veseli nas, da spremljate nacionalni radio in program Vala 202 ter da se nanj tudi tvorno odzivate.

Oddaja Spet toplovod v večernem programu Vala 202 je avtorsko zasnovana oddaja, ki praviloma odpira tudi manj uveljavljene teme in vzpostavlja manj običajen način diskusije, predvsem po zaslugi avtorja in voditelja Mihe Šaleharja. Priložnost v vsaki oddaji dobijo tudi poslušalci, je odprta za vsakršno mnenje, ker pa poteka v živo, se občasno ne more izogniti neprimernim komentarjem ali besedam, ki jih poslušalci izrečejo, ne da bi jih voditelj k temu pozval, kar se je zgodilo tudi v oddaji, ki ste jo slišali. Prav nasprotno, voditelj vse poslušalce, tudi tiste, ki zaradi ravni komuniciranja sicer ne bi sodili v eter nacionalnega javnega radia, praviloma zelo uspešno 'ukroti' oziroma uokviri. Ko povedano preseže mejo dobrega okusa, pa je običajno Miha Šalehar eden redkih brezkompromisnih voditeljev, ki klicatelja prekine in odslovi takoj, ko se to izkaže za potrebno. Po drugi strani pa upoštevamo tudi, da ima vsak, ki pokliče (lahko) svoje mnenje in pogled na svet. Da je izražanje mnenja lahko bolj ali pa manj kultivirano, pa tudi vemo, vendar se tega vnaprej v oddaji v živo ne da napovedati, lahko se samo bolj ali manj ustrezno nevtralizira ali se od izrečenega ogradi. Nekateri poslušalci tako odprtost zelo cenijo, mi jo deloma dopuščamo, če želimo ohraniti dostopnost svojega etra. Res pa je za del poslušalcev taka kontaktna oddaja lahko tudi moteča, celo nesprejemljiva. Je pa to tudi stvar osebnega okusa.

Za nas je pomembno, da nesprejemljive komunikacije, ki gre 'čez rob', ne spodbujamo in je praviloma tudi ne dopuščamo. Lahko zagotovimo, da imajo te okvirje naši voditelji, vključno z Miho Šaleharjem, izostrene bistveno bolj kot druge radijske postaje pri nas. Glede na splošne odzive na oddajo jo poslušalci sprejemajo veliko boljše kot so kritični do takega, za koga motečega načina komunikacije, ki se izjemoma pojavi v njej.

Iztočnice za tokratno oddajo so morda za marsikoga pomenile provokacijo ali priložnost izpovedati svoje težave, ampak ne navsezadnje je prav, da nacionalni radio tudi svojim uporabnikom da priložnost in eter, da povedo svoje mnenje. Smo pa pri vsaki oddaji pozorni tudi na vidik, ki ga izpostavljate v svojem pismu.

Hvala za vaše mnenje, ki smo ga posredovali tudi voditelju oddaje.

MMC / Teletekst

Nekakovostno urednikovanje in uredniška komunikacija (MMC in Teletekst):

Komentar (oktober)

Z veseljem preberem vaša poročila, ki odražajo želje gledalcev in uporabnikov drugačnega načina komuniciranja Javnega zavoda. (Teletekst in MMC).

Že ob političnem imenovanju popolnega nepoznavalca medijske problematike, g. Urbanije, sem opozoril Ministrstvo za Kulturo na nesprejemljivost takega kadrovanja na najbolj pomembno mesto na Nacionalni. Prepričan sem, da bo v kratkem MMC postal vlečni konj napredka RTVSLO in da ga je potrebno maksimalno finančno in kadrovsko- profesionalno okrepiti. Že iz odgovora odgovornega urednika na konkretne ugotovitve gledalca o katastrofalnem poročanju na Teletekstu o katastrofalnih poplavah v Sloveniji je razvidno s kom imamo opravka.

"Treba pa je preveriti, ali je prihajalo do posameznih tehničnih težav pri prenosih." - je suhi odgovor urednika.

Kot je opaziti že dalj časa prihaja do nekumunikacije tudi znotraj RTV hiše, konkretno med športnim programom in med MMC - jem, ki se nahaja v fazi razsula. Medij, ki bi moral najhitreje reagirati na spremembe, ki se bodo vedno dogajale v programu, je še vedno organizacijsko v prejšnjem stoletju. Če imamo vrsto služb, ki so dežurne od petka do svetka bi se pa že spodobilo, da bi bil tako vpliven medij kot je MMC organiziran tako, da bi prosili še dva brezpravna honorarca za vnašanje sprememb - med vikendi in prazniki. Tako menijo tudi v športnem uredništvu.

O vseh teh spremembah smo govorili v naših informativnih oddajah, žal je pa res, kar ni krivda športnega programa, da spremembe niso zavedene na teletekstu in na spletni strani. To je problem, na katerega v športnem programu opozarjamo že ves čas, saj ravno v našem programu največkrat (predvsem pozimi) prihaja do sprememb - službe, ki za to skrbijo, pa zaključijo delo v petek popoldan in nadaljujejo v ponedeljek zjutraj.

Nekakovostno novinarsko in uredniško delo:

Komentar (september)

Glede na to, da gre za javni zavod posebnega pomena oz. ima RTV unikatni status, MMC pa je sestavni del tega, bi prosil, da urednik takšnih "novic" ne uvršča med prispevke:

<http://www.rtv slo.si/svet/ko-indijec-vec-ne-ve-kaj-bi-sklice-stavko/239334>

V resnici ni pomembna odgovornost "novinarja" do urednika in "urednika" do njegovega nadrejenega. Bistveno bolj pomembno je dejstvo, da je ta članek na žalost ilustracija dela uredništva in izbora kadra v zadnjih nekaj letih. Gre torej za precej zanikrno splošno izobrazbo, še posebej pa za nepoznavanje specifičnih področij.

Obračam se na vas, ker sem se ob podobnih "novicah" v minulih nekaj letih vsaj 2- 3x obrnil na MMC. Od njih sem dobil le prepirljive odgovore oz. se je argumentacija z reducirala na dokazovanje posamičnih ne/pomembnih dejstev.

Ta javna ustanova pripada vsem. Zato bi bilo smiselno, da je prav RTV tista ustanova, ki je merilo novinarskih in ostalih A/V standardov vsaj na območju naše države

Pritožba na blog po uredniškem izboru:

Komentar (oktober)

... Glede na to, da se gospa varuhinja precej ukvarjate z merjenjem časa voditeljev Odmevov, Vas želim seznaniti z resnim ekcesom, ki si ga je na vaši spletni strani privoščil eden od rednih blogerjev, ki jim ponujate prostor. V nadaljevanju vam zato pošiljam protest enega od bralcev vašega spletnega portala, ki se je obrnil name kot predsednika Združenja novinarjev in publicistov ter osebo, ki ji zaupa.

Kot novinar in predsednik enega od novinarskih združenj ne morem mirno sprejeti, da vaš portal objavlja tekste, ki opravičujejo nasilje nad novinarji in se iz tega celo norčujejo. O grožnjah s smrtjo županovega sina Jureta Jankovića ste dovolj poročali, tudi naše združenje je dalo protestno izjavo. Tudi poskus umora Mira Petka je obsodila ne samo domača javnost, ampak tudi mednarodna, zato si kot javna RTV ne bi smeli privoščiti norčevanja iz tega brutalnega dogodka. Menim, da bi se morala vi kot varuhinja in vodstvo RTVS take ekscese v bodoče preprečiti, sicer bodo bralci kmalu dobili občutek, da je treba z novinarji, s katerimi se ideološko ne strinjajo, brutalno obračunati. Pred desetimi leti so brutalno pretepli novinarja Večera, pred dnevi so s smrtjo grozili novinarju Financ, jutri bodo morda grozili, m pretepli ali celo ubili vašega novinarja ali novinarko, vi pa boste soodgovorni, ker dovoljujete spodbujanje nasilja v mediju, ki je javni zavod in ki ga vsi naročniki plačujemo.

Uroš Urbanija, odgovorni urednik MMC:

Vsekakor uredništvo MMC- ja ne odgovarja za vsebine, ki jih posamezniki objavljajo na Mojem spletu, prav tako pa vsi ti blogi ne odražajo mnenj ali stališč, ki bi jih zastopalo uredništvo.

V kolikor blogerji pozivajo k nasilju, verski, spolni ali drugačni nestrpnosti, jih blokiramo, na zahtevo policije pa stvari tudi zaščitimo.

S stališči, ki jih objavlja g. Rafael Zupančič, se lahko strinjamo ali pa tudi ne, toda ne glede na vse v tem primeru po mojem mnenju ne gre za sovražni govor. Takšno ovrednotenje bloga bi bilo neprimerno.

Kakor hitro pa gre za izražanje mnenj in stališč, ki so sicer lahko slabo strokovno podkovana, ostra, kritična, pogosto zelo pristranska, hkrati pa ne vsebuje sovražnega govora, je svoboda govora, ki ga zagotavlja javni portal, večja dobrina od strinjanja oziroma nestrinjanja s tistim, kar je zapisano.

Pritožba na cenzuro bloga:

Komentar (julij):

»na Vas se obračam kot uporabnik spletnega portala MMC RTV, ker mislim, da so mi s točko Smernic in pravil MMC RTV kršene pravice, ki mi jih zagotavlja v 39. členu Ustava RS. Svoje mnenje o 4. Točki sem posredoval administratorjem in odgovornemu uredniku MMC, a brez uspeha, od slednjega tudi brez odgovora. Preden se obrnem na inštitucije izven vaše hiše, sem se odločil, da s svojimi pripombami seznanim tudi Vas, v upanju, da bo vsaj nekdo zmožgal pokazati voljo, da se stvari na katere opozarjam vsaj preverijo, pojasnijo in po potrebi uskladijo z zakonodajo. **V preteklih mesecih so mi administratorji tako umaknili nekaj blogov, ki so se dotikali njihovega dela in to z obrazložitvijo, da v skladu s 4. Točko Pravil in smernic MMC, ne smem izražati mnenja o delu in odločitvah administratorjev MMC, ne glede na to, da mnenje samo po sebi ni bilo žaljivo, bilo pa je kritično.** Administratorji so umaknili bloge celo s pojasnilom, da »pravila kršijo posredno« in da »se ve v katero smer pes taco moli«. Sicer je res, da niso odstranili prav vseh mojih blogov na to tematiko, vendar nikoli ni bilo pojasnjeno zakaj so nekateri ostali, drugi pa so bili izbrisani. Pri tistih, ki so bili izbrisani, so se administratorji vselej sklicevali na 4. točko smernic in pravil MMC. Kot veste, se 4. točka Smernic in pravil MMC RTV glasi: »Na forumu ter v komentarjih novic in blogov se držite tematike novice, bloga ali forumske teme. Sporočila, ki skušajo debato namerno preusmeriti na drugo tematiko ali z izvirno temo nimajo povezave, bodo izbrisana. **To velja tudi za poizvedbe ali komentarje na posege administratorjev, ki jih vedno pošljite prek zasebnega sporočila (<http://www.rtv slo.si/profil/administrator/>), saj ne spadajo v javno debato in preostalih uporabnikov ne zanimajo ter se jih ne tičejo.** Teme na forumu naj bodo poimenovane smiselno, ne odpirajte več tem z isto tematiko. Smetenje (ponavljanje praznih ali identičnih sporočil itd.) ni dovoljeno.« Del, ki govori, da je prepovedano dajati »poizvedbe komentarje na posege administratorjev« je po mojem mnenju, na način kot ga uporabljajo administratorji MMC sedaj (torej, da umaknejo skoraj vsako mnenje, ki ga uporabnik izrazi o njihovem delu), direktno v nasprotju z 39. členom Ustave Republike Slovenije, ki jasno pravi: **»Zagotovljena je svoboda izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vsakdo lahko svobodno zbira, sprejema in širi vesti in mnenja.**

«Prepričan sem:

- da MMC RTV uporabnikom s svojimi pravili ne more in ne sme jemati pravice do javnega izražanja mnenja, pa čeprav kritičnega in čeprav na račun administratorjev, saj administratorji direktno odločajo o ustavni pravici uporabnika do svobode izražanja in bi morali biti zato toliko bolj pod budnim očesom javnosti in ne obratno,

-da RTV, kot javna ustanova, ki se v veliki meri financira z javnim denarjem, ne more poslovati po pravilih, ki so ustavno sporna, oz. se jih da interpretirati tako, da omogočajo kršenje ustavnih pravic uporabnikov,

- da MMC RTVnima kompetence določati za katerokoli vrsto informacij, da »ne spadajo v javno debato in preostalih uporabnikov ne zanimajo ter se jih ne tičejo«, sploh če gre za

mnenja o delu administratorjev, torej javnih uslužbencev, ki vplivajo na izvrševanje ustavne pravice uporabnikov MMC do svobode izražanja,

- da administratorji ne bi smeli umikati blogov zaradi »posrednih kršitev« Smernic in pravil MMC RTV, saj ni nikjer opredeljeno kaj to konkretno pomeni, zaradi česar je prostor za subjektivno presojo administratorja enostavno prevelik,

- da bi moralo biti v pravilih jasno določeno kaj se podrazumeva z izrazom »žaljivo«, saj sem prepričan, da vsaka osebna užaljenost administratorja (če odmislimo dejstvo, da je sama po sebi neprofesionalna), še ni razlog za izbris bloga,

- da dejstvo, da so nekateri moji blogi, ki so obravnavali delo administratorjev, lahko ostali, drugi, s podobno vsebino pa ne (čeprav niso bili bolj vulgarni ali bolj »žaljivi« od onih prvih), kaže na to, da pravila MMC tudi v sami RTV hiši niso popolnoma jasna, saj različni administratorji očitno ukrepajo v podobnih primerih različno, kar ni primerno, saj takšno nekonsistentno ravnanje vzbuja upravičen dvom v njihovo nepristranskost pri obravnavi uporabnikov različnih nazorov,

*- da bi bilo vljudno in primerno, da se avtorja ob umiku njegovega bloga o tem pisno obvesti in mu **jasno** pove zakaj je do tega prišlo,*

- glede na to, da 4. točka Smernic in pravil MMC zahteva, da se vse kar se nanaša na delo administratorjev, slednjim posreduje izključno preko zasebnih sporočil, bi bilo nujno potrebno določiti časovni rok, v katerem mora uporabnik dobiti odgovor, saj sedaj na marsikatero vprašanje odgovor ni bil dan.

Za to Vas, spoštovana, prosim, da mojo vlogo obravnavate s primerno resnostjo in uporabite svoj vpliv in pooblastila, da se pomanjkljivosti, na katere opozarjam, odpravijo. V primeru, da boste želeli dokaze o mojih navedbah, Vam jih bom z veseljem posredoval, oz. omogočil dostop do njih, kolikor bo pač v moji moči. Portal MMC vidim predvsem kot zelo dragoceno sredstvo, ki se ga tudi običajni ljudje lahko poslužujemo za izražanje svojih stališč. Zato mi nikakor ni vseeno kakšno stanje vlada na njem. Svoboda javnega izražanja mnenja je ustavno zagotovljena pravica in administratorji MMC niso nikjer omenjeni kot kategorija, za katero bi ustava ne veljala.

V upanju na ustrezno ukrepanje in odgovor Vas lepo pozdravljam,

Teletekst:

Komentar (julij)

*pravkar me je spet razjezil teletekst. ogledala sem si napovednik, želela prečitati, kaj je spet povedal g. pahor ampak - **kot se večkrat dogaja - številka strani ne ustreza vsebini.** moram priznati, da sem že nekajkrat telefonirala na uredništvo teleteksta - obljubljajo, da se bodo poboljšali. žal ostane pri obljubah. če številke napovedanih strani niso enake vsebini, potem takega teleteksta ne potrebujemo. se strinjate? upam, da vi lahko kaj posredujete oz. ukrepate.*

Odgovorni urednik MMC RTVSLO Uroš Urbanija:

Spoštovana!

Opravičujem se Vam za neljubo napako in sicer napake, ki nastajajo predvsem zaradi preobremenjenosti posameznih novinarjev in urednikov.

Žal se stvari popravlja ročno in ne avtomatsko, zaradi česar posledično prihaja tudi do takšnih napak.

Upamo pa in si seveda želimo tudi mi, da bi bilo tega čim manj.

Hvala za razumevanje in opozorilo.